

Szalézi Értesítő

2014/3

Boldog Sándor István emlékévé
MI FÉR BELE EGY BÖRÖNDBE?

NYÁRI ORATORIUM

A szentség felé vezető úton
A DOROGI VÁNDOR

Oratóriumok ha találkoznak

A szalézi nyári napközi oratóriumok közel ezer résztvevője találkozott június 25-én a Don Bosco Szaléziak 101 évvel ezelőtti magyarországi letelepedésének színhelyén, Péliföldszentkereszten.

A sok-sok ima hatására az időjárás szerencsére kegyes volt, így reggel buszokkal, kerékpáron és gyalog is elindulhattak Péliföldszentkeresztre kicsik és nagyok, hogy egy élményekben bővelkedő napot töltsenek el az ország több szalézi nyári oratóriumának számos résztvevőjével együtt. Sajnos nem minden oratórium tudta vállalni az utat a nagy távolság miatt, így a szombathelyi és kazincbarcikai gyerekek idén is kimaradtak a nagy találkozásból, de így is közel ezren töltötték együtt ezt a mozgalmas napot.

Buszok konvoja törte meg a péli táj csendjét: Óbudáról, Balassagyarmatról, Pesthidegkútról és Mogyoródról érkeztek az ottani nyári oratórium táborozói, animátorai és szalézi vezetői. Nem sokkal később a nyergesújfaluiak is megérkeztek, akik gyalogtúra, illetve kerékpártúra keretében tették meg a mintegy 8 kilométernyi utat Péliföldszentkeresztre. Szusszanni nem volt idejük, a szabadtéri színpadról már hívták is őket, hiszen javában zajlott a „bansz-show”, így a többi táborozóval együtt alaposan kitáncolták magukat.

A nagyon vidám és kreatív megnyitót követően, melyet a balassagyarmati és óbudai animátorok, valamint a SZALIM tartott, közös szentmisén vettek részt a táborozók a lourdes-i barlang előtti tisztáson, amelyet Depaula Flavio atya mutatott be rendtársaival.

Délután hatalmas játék kezdődött: az ország animátorai több, mint ötven állomással, játékos feladattal készültek a gyerekek számára, akik a saját nyári táboruknak gyűjthettek pontokat a teljesített feladatokkal. A közös záráskor megtudták a végeredményt is: a legtöbb pontot a nyergesújfaluiak gyűjtötték, ami nem csoda, hiszen ők voltak szám szerint is a legtöbben a nyári táborok közül.

Ábrahám Béla tartományfőnök atya is jelen volt a gyerekek, fiatalok között, ő adott szavakba foglalt „útravalót” a táborozóknak egy kis szalézi történelem formájában.

Kedves Barátaink!

Don BOSCO Atyánk Tisztelői!

A nyár a vakáció ideje. Főleg a gyerekeknek, a diákoknak. A felnőtt ember egyre kevésbé tud leállni, szabadságra menni. Sokszor a valóban nehéz szociális viszonyok, vagy a zsarnokoskodó kapitalista munkaadó nem engedi meg. Ha nagy szabadságra menésre nincs is pénz, de leállni, megpihenni akkor is szükséges. Ha ez nem történik meg akkor nem csak testi, de lelki egészségünk is kárt szenved.

De tudunk-e megállni egy kicsit?

Mit jelent számunkra, hogy szabadságra megyünk?

Sokan a szabadságukról fáradtan, leharcoltan térnek haza. Mert még a szabadidőt is hajszolva töltik. Új és új kalandokra van szükségük, mert nem tudják az élményeket feldolgozni. Nem tudnak rácsodálkozni, nem tudnak hálat adni. Úgy érzik, mindig új élmény kell, és meglepődnek, hogy ez nem tölti fel, éppen ellenkezőleg kiüresíti őket. Nem vakációra, nem szabadságra van szükségünk, hanem újjászületésre. Per-

sze, ennek a külső feltételeit meg kell teremteni, és ez sokszor valós, komoly akadályokba ütközik.

Az újjászületéshez a rácsodálkozás és hálaadás képessége kell. Észrevenni a szépet, az igazit. Időt szánni a barátokra, a közösségre. Meglátni a Gondviselő jelenlétét életeseeményeinkben. A valódi élmény nem enged el, nem engedi, hogy habzsoljunk. Akkor csak fogyasztóvá válunk és árucikké silányítjuk a legszentebb és legemberibb találkozásokat, kapcsolatokat.

Nem az a lényeg, hogy hol vagy, hanem hogy kivel. Izgalmas helyekre eljutni anyagi áldozat, értékes közösségekben lenni lelki, szellemi áldozat.

Sok fiatalunk két-három hetet a nyári vakációból kisebbek táboroztatásával tölt el. És bár elfáradnak ebben a szolgálatban, de a lelkük felfrissül. Köszönet nekik ezért!

Az újjászületésnek persze sokat segíthet egy megfelelő helyszín vagy külső körülmény. Esetleg szimbolikusan meg

is jelenítheti lelki törekvéseinket. Így vagyunk mi, magyar szaléziak a péli földszentkeresztii kegytemplom renoválásával. A templom falainak új, friss színe kifejezi tartományunk törekvését a lelkiségünkben való újjászületésre.

Szentkeresztii anyateplomunk megújulása kettős: először is igyekszünk minél inkább közelíteni az eredeti állapot szépségéhez, másodsor szeretnénk korszerűvé is tenni, hogy kielégítse az ide érkező zarándokok igényeit.

Ilyennek kell lennie a személyes újjászületésnek is. Keresni emberségünk eredeti szépségét a teremtettségünk és megváltottságunk fényében. És megújítani mindennapi lelkiségünket a modern vallásgyakorlat és emberszeretet fényében. Don Bosco Atyánk ebben is példa.

Bizalommal kérem a Szalézi Család tagjainak és Bosco Szent János tisztelőinek, barátainak imádságos és cselekvő támogatását a templom és közösségünk újjászületéséhez.

*P. Ábrahám Béla SDB
tartományfőnök*

A Szalézi Értesítő következő száma októberben jelenik meg.

Személyi változások és kinevezések a Magyar Szalézi Tartományban

A Rendfőnök és az Egyetemes Tanács, miután a Tartományi Tanács hozzájárult, jóváhagyta a következő javaslatokat:

Kinevezte újabb három évre **Vitális Gábor** atyát tartományfőnöki vikáriusnak, valamint **Depaula Flavio** atyát tartományi ekonómusnak a 2014-2017 közötti időszakra.

Kinevezte három évre **Andrásfalvy János** atyát tartományi tanácsosnak a 2014-2017 közötti időszakra.

Miután **Szikszay Sándor** atya lemondott a Budapest-újpesti Szent István Szalézi Rendházban betöltött igazgatói megbízatásáról, kinevezte **Hartai Gábor** atyát a Budapest-újpesti Szent István Szalézi Rendház igazgatójává a 2014-2017 közötti időszakra.

Ugyanakkor meghosszabbította **Tran Si Nghi Ferenc** atya a Budapest-óbudai Gonzaga Szent Alajos Szalézi Rendházban betöltött igazgatói megbízását a 2014-2017 közötti időszakra.

Megerősítette újabb két évre, a 2014-2016 közötti időszakra **Depaula Flavio** atyát, mint a péli földszentkeresztii Szalézi Rendház és a Salesianum-Tartományfőnökség megbízott igazgatóját.

Miután a Tartományi Tanács hozzájárult, a tartományfőnök kinevezte a következő személyeket:

Vitális Gábor atyát a Szalézi Szent Ferenc Gimnázium nevelési igazgató-helyettesévé.

Andrásfalvy János atyát a Don Bosco Iskola nevelési igazgató-helyettesévé és a kazincbarcikai Szent József Szalézi Rendház vikáriusává.

Miután bemutatta Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érseknek, bíboros úr kinevezte **Hartai Gábor** atyát a Budapest-Újpest-Megyer Nagyboldogasszony Plébánia plébánosává.

Miután a szaléziak ideiglenesen szüneteltetik működésüket Balassagyarmaton, áthelyezte **Baji János** atyát a Budapest-óbudai Szalézi Rendházba vikáriusnak és kinevezte kisegítő lelkésznek, valamint kórházlelkésznek és a ház gyóntatójává.

Timár Mihály atyát szintén áthelyezte a Budapest-óbudai Szalézi Rendházba és kinevezte kisegítő lelkésznek és a ház gyóntatójának.

Áthelyezte **Kukuczka Robert** atyát Budapest-óbudai Szalézi Rendházba és ki-

nevezte az Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola és Óvoda tanárává, oratóriumvezetővé, valamint az óbudai munkatársi csoport vezetőjévé és a Segítő Szűz Mária Kápolnaigazgatóság kisegítő lelkészévé.

Miután befejezte filozófiai tanulmányait a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, áthelyezte **Kirner Gábor** testvért a kazincbarcikai Szent József Szalézi Rendházba és kinevezte a Szalézi Szent Ferenc Gimnázium matematika-fizika tanárává, valamint oratóriumi feladatokkal bíztam meg.

Áthelyezte **Salagala Rajesh** atyát a kazincbarcikai Szent József Szalézi Rendházba és kinevezte a Szalézi Szent Ferenc Gimnázium hittan és etika tanárává, valamint kinevezte kisegítő lelkésznek.

Miután befejezte filozófiai tanulmányait a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, áthelyezte **Quadros Lytton Ervanto** atyát a Budapest-újpesti Szent István király Szalézi Rendházba és kinevezte a Szalézi-Számalk Szakközépiskola, valamint a Meta-Don Bosco Szakközépiskola etika tanárává, valamint a Nagyboldogasszony Plébánia kisegítő lelkészévé.

- Miután befejezte teológiai tanulmányait a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, áthelyezte **Gnana Pragasam Derosi Raja** diakónust a Szombathelyi Szent Quirin Szalézi Rendházba és kinevezte a püspöki Brenner János iskola, és kollégium nevelőjévé, hogy a helyi igényeknek megfelelően kapcsolódjon be az intézmény munkájába, valamint a Szent Quirin Plébánia kisegítő lelkészévé.

Miután megbeszélte a torinói tartományfőnökkel, áthelyezte **Fülöp Tibor** kispapot a torinói Bosco Szent János Nemzetközi Szalézi Rendházba, hogy befejezze teológiai tanulmányait.

Nagy örömeinkre szolgál, hogy **Tóth Péter** 2014. szeptember 8-án megkezdte a noviciátust a római Genzanóban. 2014. június 30-án Colle Don Boscón nyelvkurzuson vesz részt. Kísérjük őt imádsággal, hogy ismerje meg Don Boscót és a Szalézi Társaságot.

A Szalézi Társaságban az a szokás, hogy a rendtársak 2014. augusztus 15-ével, foglalják el az új helyeiket.

Szentség mindenkinek

Tapasztalatom az Úrral

Őszintén bevallom neked, nem születtem szentnek. Sokat harcoltam azért, hogy hű legyek az Úrhoz és keresztényi feladataimhoz. Ez nem volt mindig könnyű, ebben biztos lehetsz. Az ember apránként válik szentté. Még nem találtak fel olyan eszközt, amivel a szentség fokát lehetne mérni. Mindez kegyelem, még a teremtmény együttműködése is. Az ember nem tudja irányítani a kegyelmet, hisz az Isten ajándéka.

Neveltetésem és személyes meggyőződése miatt mindig is derülátó ember voltam. Nem voltam felületes, s még kevésbé naiv. Az élet volt az én következetes és bölcs tanítóm, és most is az. Tudtam, hogy ez kihívásokkal jár, és sosem maradnak el a nehézségek és a próbatételek. Ahhoz, hogy megértsd a szívemben élő eszményképet, leírom neked néhány gondolatomat, ami akkor foglalkoztatott, amikor Chieriben beléptem a szemináriumba. Már 20 éves voltam! Többé már nem voltam naiv kisfiú vagy álmodozó kamasz... „Az addigi életem alapos refor-

mokra szorult. Nem voltam ugyan elvetemült jellem, de szétszórt, rátarti, akit mindig a vetélkedés, a játékok, ugrálás és egyéb szórakozások kötöttek le, amelyek egy-egy pillanatig ugyan örömet okoztak, de szívemet nem elégitették ki.” Édesanyám – mély meghatódottsága ellenére, hogy reverenciában látott engem – igencsak határozott volt: „Felöltötted a kispapi ruhát. Emlékezz azonban rá: hivatásodat nem a ruha teszi tiszteletre méltóvá, hanem az erények gyakorlása. Inkább leszek anyja egy szegény földművesnek, mint egy olyan papnak, aki elhanyagolja kötelességét.”

Alázatos őszinteséggel mindig is az Urat és az Ő dicsőségét akartam szolgálni. Ez nem csak egy közhely, higgy nekem! Ez egy valóságos, életre szóló terv volt. Az Istennel való kapcsolatomban titkát jelentette, egy olyan mondatba sűrítve, amely magyarázatot ad a fiataloknak tett szolgálatomat illetően is. Hittem benne, tudod? Meg voltam győződve róla, és a tapasztalat napról napra megerősített engem abban, hogy azoknak a fiataloknak, akikkel a kocsmban, Torino terein, a börtönökben vagy a kegyetlen mestereknél találkoztam, valóban szükségük volt egy barátira, valakire, aki gondoskodik róluk, aki neveli őket, és a büntől az erények felé vezeti őket. A Becchiben, 9-10 éves koromban látott álmom továbbra sem hagyta nyugodni a szívemet és a gondolataimat. Beláttam, hogy csak egy egészen az Istennek szentelt pap, egy szent pap képes biztonságot és bizalmat nyújtani a fiataloknak, csak ő mutathatja meg nekik az élet valódi értelmét, csak ő örvendeztetheti meg a szívüket, csak ő kelthet bennük reményt. Tehát erre a végső következtetésre jutottam: a szentség a legszebb ajándék, amit adhatok nekik.

Amikor találkoztam Szalézi Szent Ferencsel

Természetesen nem egy közvetlen találkozás volt: hozzá képest én 250 évvel később születtem. Az egyik könyvét olvas-

va, amely Piemonte tartományban is kapható volt, találtam egy mondatot, ami nagyon megérintett, és papi életem programjává vált. Így szól: „Nagy hiba, sőt, eretnenség volna, ha ki akarnánk zárni a hit gyakorlását a katonai környezetből, a kézművesek műhelyeiből, a fejedelmek udvarából, a házastársak házából... Akárhol is vagyunk, törekedhetünk és törekedniünk kell a tökéletes életre.” Ez lett az én eszményképem. Igyekeztem megélni és átadni a fiaimnak is. Sok bátorság kellett hozzá. A fiúknak a szentségről beszélni (igen, én pontosan ezt a szót használtam!) a legtöbb ember szerint lehetetlen. Én azonban hittem benne. Meggyőződéssel mondtam, hogy a szentté válás egy csodálatos eszmény, és nem is nehéz. Az Istennel való barátságunk és a becsületességünk egyszer majd elnyeri a jutalmát. A szentséget egy „szimpatikus” és vonzó hivatásként mutattam be, de azt is elmagyaráztam, hogy ugyanakkor áldozatokat és lemondást is kíván tőlünk. Ez egy tényleges szentség, s a gondossággal elvégzett kötelességekből és a Jóistennel való barátságunkból áll, amely minden ember barátjává tesz bennünket. Ez a szentség a kedvesség és az egyszerűség által a társaink apostolává tesz bennünket. Ez a mindennapok szentsége. Majd megemlítettem azt a tulajdonságot, amelyet mindig is alapvetőnek tartottam: vidám szentségnek kell lennie, ami a jóhoz vonz, ami lenyűgöz, és a „többi fiatal megmentőivé” tesz minket.

Kis híján megbuktam a Vatikánban...

Akkoriban én már a Paradicsomban voltam. Tudtam, hogy a földön egy olyan problémán vitakoztak, ami véleményem szerint soha nem is létezett. A temérdek munka és elfoglaltság miatt, amelyek nem hagytak nyugodni, némelyek meg voltak győződve róla, hogy nem is jut időm az imádságra. „Mikor imádkozott Don Bosco?” Ez a kérdés óhatatlanul felmerült, sőt, választ is érdemelt. Felfedeztek egy titkot, amit nem tartottam fontosnak szétkürtölni: az egész életem imád-

ság volt, mert én imádkoztam az életet! Ezt a programot javasoltam a szaléziaimnak és a fiataljaimnak is. Imádság volt, amikor órákig voltam a gyóntatófülkében, mikor késő este megannyi levelet írtam a gyertya pislákoló fényénél, mikor a sok palota végelelátatlanul hosszú márvány lépcsőreim siettem fel és le, mikor barátságosan beszélgettem a fiatalokkal az udvaron, mikor szentmisét celebráltam, s mindenről megfélekedve a Segítő Szűz arcát néztem. Imádság volt Isten jelenlétében élni, ahogy azt az én jószágos anyám tanította még gyermekkoromban. Számomra az imádság nem volt más, mint bizalommal ráhagyatkozni a Gondviselésre; szakmára, munkára tanítani a sok fiatal, hogy mindig jó keresztények és becsületes állampolgárok legyenek. Imádkoztam, amikor búcsúzásként átöleltem az első

misszionáriusokat, akik Argentínába indultak, amikor meglátogattam a pápát, amikor az egyházmegyéjükből kiülőzött püspököket fogadtam, amikor a *Katolikus Olvasmányok* füzeteit írtam, amikor megszorítottam a cipókat a kosárban és az ostyát a szentáldozás pillanatában. Imádkoztam, amikor Torinóból Barcelonába és Párizsba utaztam, hogy elegendő pénzt gyűjtsék a római Szent Szív templom építésére, vagy a misszionáriusok megsegítésére, sürgetve az evangélium hirdetését az argentin pampákon... Mindig elfoglalt voltam, de a szívemben állandó, bensőséges kapcsolatban éltem az Úrral.

Fiatal szent a fiataloknak

Már sokszor elmondtam: úgy éreztem, hogy a fiatalokhoz kell mennem, legfő-

képpen azokhoz, akiknek a legnagyobb szükségük van a szeretetre és a reményre. Mindig is ők voltak az életem és a munkálkodásom értelme. De nem magamnak akartam őket. Ahogyan egy pap, a jóbarátom is mondta: „Ahogy az anya is ételt vesz magához, hogy aztán a gyermekét is táplálhassa, úgy vette magához Don Bosco az Istent, hogy minket is Istennel tápláljon.” A legnagyobb alázattal mondom neked, hogy ezekben az egyszerű és őszinte szavakban magamra találtam. Azt akartam, hogy a fiatalok a barátaim legyenek, mert szenvedélyesen vágytam arra, hogy az Úr barátaivá váljanak. És amikor valaki az Úr barátja lesz, a szentség útjára lép!

*Bollettino Salesiano 2014/3
Fordította Sárközi János*

Segítő Szűz Mária leányai

Kovács Kati nővér bemutatja a mogyoródi nyári napközi oratóriumot

Meghív-LAK

Mogyoródon idén immár huszonegyedik alkalommal rendezik meg a Don Bosco nővérek a nyári oratóriumot, a környékbeli gyerekek napközis táborát, amelyen 210 gyerek és 40 középiskolás, egyetemista segítő vesz részt.

Van itt sok játék, sport, kirándulás, foci, kosárfonás, pirográfia, és természetesen imádság is. A mogyoródi nyári napközi oratóriumról Kovács Kati FMA nővér mutatja be:

A nővérek 1992. december 8-án érkeztek meg Mogyoródra és már 93 nyarán megszervezték az első nyári oratóriumot, ahová várták a helyi és környékbeli gyerekeket. Úgy is mondhatnánk közismeretesebb szóval, hogy ez egy napközis tábor, mégis, ennél több: oratórium, ahol a lélek nevelésével is törődünk. A reggeli vidám ébresztő után komoly, gondolatébresztő előadás következik, azután imádság, utána pedig korecsoportonként végig is beszéljük a témát, ezért mondhatjuk, hogy ez nem csupán egy napközis tábor, ahol a gyerekek csak egyszerűen ott vannak és játszanak egész nap.

A napi programok sora a kiscsoportos beszélgetés után kézműves foglalkozással folytatódik. A mai gyerekeket nem egyszerű dolog leültetni, főleg úgy, hogy kitartóan tevékenykedjenek, de az animátoraink a segítőink erre is odafigyelnek. Délben a gyerekek ebédelnek, délután pedig a játékok során is próbáljuk a napi üzenetét elmélyíteni, végül pedig a nap

végén ez záró imádsággal visszatekinünk a reggeli gondolatra.

A nyári napközi oratórium nálunk, Mogyoródon négy héttig tart. Olaszországban, ahonnan az első nővérek érkeztek, van, ahol egész nyáron tartanak ilyen táborokat, ezért nem is volt vitás, hogy négy hét legyen itt is. Elmondhatom, hogy a falu szinte hiányolja, hogy miért csak négy héttig tart, mennyivel jobb lenne, ha itt is lenne egész nyáron, de nekünk, nővéreknek is van másféle elkötelezettségünk, és az animátorainknak is, akik ingyen és bérmentve önkéntesnek itt egy hónapon át, nekik is van más feladatuk, illetve közösen is megyünk egyéb programokra és más helyekre oratóriumot tartani.

Persze, ez nekünk sem egy kötelező elfoglaltság, de az egész oratóriumi mű úgy kezdődött, hogy Don Bosco Torinóban összegyűjtötte a gyerekeket, és amikor csak tehetett, velük volt, próbált velük foglalkozni, nevelgette őket. Látjuk mi is, hogy a nyári vakáció, amikor az iskolában szünet van, sokak számára veszélyeztetett időszak, és így próbáljuk őket megmenteni a semmittevéstől, megakadályozni, hogy rossz utakra tévedjenek. Ezért amennyire az erőforrásaink megen-

gedik, próbálunk a gyerekekkel foglalkozni és tartalmas programot felkínálni nekik.

Gyakorlatilag az a lényeg, hogy ne a tévét és a számítógépet bámulják otthon, ezen felül pedig az oratórium és a szalézi küldetés lényege az, hogy a lelkiüket megmentsük és az Úr Jézushoz vezessük őket. Ez a legfontosabb.

Ferenc pápa a Béke 2014-es Világnapjára kiadott üzenete sürgeti a világ népességét, hogy fedezzék újra fel a testvéri kapcsolatokat, hogy képesek legyenek osztozni egymás örömeiben, fájdalmai-

ban, nehézségeiben és sikereiben, közösségeikben éppen úgy, mint családi otthonaikban, ahol életük első társas kapcsolatait kialakították. Ugyan így a Don Bosco Nővérek is egy otthonról álmódnak, miközben a hatévenkénti Általános Káptalanjukra készülnek, melynek vezérgondolata: „Legyünk a fiatalokkal együtt Otthon az evangelizációért!” De mindez Don Bosco oratóriumában már a kezdetek óta jelen volt, ezért döntöttek az animátorok és nővérek, hogy idén egy különös meghívót adjanak át a mogyoródi gyerekeknek, s így lett a nyári napközi címe: „Meghív-LAK”. Az első, a „Lát-LAK” héten a felszínes kapcsolatainkról, a második „Lájkol-LAK” héten az internetes, a harmadik „Bír-LAK” héten az igazi baráti kapcsolataink adták a napi beszélgetések vezérfonalát. A lapzárta-
kor még a „Vár-LAK” hét előtt vagyunk, amikor azt fogjuk felfedezni, hogy Jézus mindig vár ránk, s a szentgyónásban és a szentmisében közelebről is találkozunk Vele. Így remélhetőleg az idei himnusz a 212 gyermeknek és az őket segítő közel 50 animátor és önkéntes mindegyikének egy életre szóló tapasztalat lesz:

„Így hát hívd meg te is!

Isten hív téged is!

Ha bele is fárad,

Szeret így is-úgy is.”

S kapcsolatink otthonát nemcsak egymás közt építjük, hanem a kápolnában, minden egyes szentséglátogatás alkalmával egy-egy építőkövel gazdagítjuk közös otthonunkat. Reméljük, a negyedik hét végére elkészül....

Mi fér bele egy bőröndbe?

B. Varga Judit az általa összeállított „bőrönd-tárlat” segítségével mutatja be a tavaly boldoggá avatott vértanú szerzetes életét és vértanúságát, kapcsolatát Don Boscóval és sok minden mást...

Mi a célja a bőröndnek?

Don Bosco születésének kétszázadik évfordulójáról és Boldog Sándor István születésének századik évfordulójáról megemlékezni másképp, talán első hallásra és ránézésre kicsit szokatlan formában, de figyelemfelkeltően. A bőrönd-tárlaton a szent és a boldog bátorságáról, kitartásáról beszélünk úgy, hogy a hallgatóság – legyen az ötödikes vagy tizenegyedikes – átélhesse és érezhesse közelségüket, a saját hétköznapjaikra, fiatal életükre adaptálva megérthesse tetteiket, ma is érvényes tanításaikat, követendő erényeiket.

Hogyan fogadták a diákok ezt a szokatlan formát?

Azt tapasztalom, hogy nyitottan, kíváncsian. Már a bevezető kérdések során kinyílt az érdeklődésük, azután meg még jobban lehetett érezni, miután a legbátrabbnak megszavazott osztálytársak nem birkóztak meg a bőrönd zárjával. Engem meglepett, hogy egyik diák sem tudta kinyitni a bőven nyolcvan éves bőröndöt. A cipzáras sporttáskákhoz szokott generációknak már maga az öreg bőrönd is látványosság volt. Don Boscót pedig vagy őszinte nevetéssel, vagy mély csenddel lehet fogadni – így tették ők is.

Mi fér bele egy ilyen bőröndbe?

Don Bosco kincsei – mondta az egyik kislány az albertfalvai Don Bosco iskolában, amikor a tartományfőnök atya hasonlóan kérdezett tőle. És valóban, én sem tudnék rá frappánsabb, igazabb választ adni. Belefér Don Bosco fiatalokért élő lelke, fiatalokat szerető szíve, fiataloknak szóló mosolya. Persze, mindez szimbolikusan, attól függ, hogy mit ragadunk meg, milyen történetet vagy tárgyat „húzzunk elő” a bőröndből.

Miért pont bőrönd?

Miért ne?... Félretéve a tréfát, az elképzelés az volt, hogy egy személyautóval könnyen szállítható, hordozható tárgy legyen, amellyel akár egyedül is útnak indulhatok, nem igényel rakodó embere-

ket, előzetes szervezést, helyszíni rendezést, ahogy az igazi kiállítások esetében történik. Idő- és pénztakarékos. Ráadásul egy bőröndbe tényleg rengeteg minden befér. Egy kis kreativitással és fantáziával még az is, ami tárgyi valóságában nincs is benne... A befogadó közönség lelkesedésére, pillanatnyi hangulatára és érdeklődésére van bízva, hogy éppen mit álmodunk bele.

Hol debütált a bőrönd, mikor volt a tárlat „megnyitója”?

Nagyszombaton Péliföldszentkereszten, a húsvétot a szaléziakkal töltő több mint húsz család előtt. Jól fogadták, lelkesen. Számomra az volt a meglepő, hogy a bőröndhöz tartozó sótartó, vagy más néven csiki-csuki játék milyen népszerű a felnőttek körében, pedig a gyerekeknek szántuk. Többen ott maradtak a „megnyitó” után ilyet játszani egy-egy Don Bosco gondolatért, jó tanácsért.

Közelebb hozza a bőrönd Don Boscót és Sándor Istvánt a fiatalokhoz?

Határozottan. Jó látni, megtapasztalni, ahogy a rendalapító és a magyar vértanú

életéből kiragadott események „szalézi stílusban” tálalva mekkora és milyen mély csendet tudnak kiváltani. Fontos a tálalás, különösen, ha fiatalok között vagyunk, nekik készítünk, szánunk valamit. És a helyzetfelismerés is meghatározó; a tálaló hasonlatnál maradván, bár tudjuk, hogy hol a kanál, a kés vagy a pohár helye, de néha a figyelem megnyerése érdekében nyugodtan felcserélhetjük a sorrendet.

Hol járt már a bőrönd?

Péliföldszentkereszt után Egyházaserére, a Dobroda majorban működő Szent József Szakiskolába látogatott el éppen az ottani diákok ballagása napján. Ezt követően a Boldog Gizella napokon szórakoztatta a Veszprémi Főegyházmegye diákjait – itt hat iskolából közel kétszáz tanulóval elméltünk a bőrönd tartalmáról, majd a Nagymarosi Ifjúsági Találkozó fiataljainak nyílt ki, utána a Vidámság napján prédikált róla Béla atya az Albertfalvai Don Bosco Általános Iskola udvarán. Mielőtt Nyergesújfalura, a Szalézi-Irinyibe érkezett volna, Máriaremetén volt, a Karizmák Ünnepe, majd a ministránsok táborában.

Nyári OraTOURium

A szalézi ifjúsági referens egyik legszebb feladata, amikor a nyári oratóriumok időszakában körbejárhat az országban. Beszélgethet a táborvezető atyákkal és nővérekkel, találkozhat rengeteg elkötelezett animátorral és megszámlálhatatlanul sok, jobbra-balra szaladgáló gyerekekkel az intézmények udvarán.

Tavaly nyáron a kazincbarcikai és a ballassagyarmati nyári oratóriumot sikerült meglátogatnom, idén pedig a nyergesújfalui, a mogyoródi és a szombathelyi táborozókkal tölthettem el több-kevesebb időt. Ami egyedülálló élmény, hogy bár én reggel felülök egy Volán buszra és hosszú kilométereket utazok, amikor leszálok, olyan, mintha el sem indultam volna: ugyanaz a légkör, ugyanaz a hangulat, ugyanaz a lelkes, befogadó, szalézi életkedv fogad, egyedül csak az arcok mások. Valóban egyedülálló élmény ezt nyaranta megtapasztalni!

Mivel gyerekkorom óta sok élmény köt mindegyik szalézi házhoz, ezért már szinte „hazajárok” mindenhova. Nagy örömmel és szeretettel fogadtak mindenhol, amit most is szeretnék mindenkinek megköszönni.

Óbudán gyermekkorom óta igazi ünnep a nyári oratórium. Idén külön gazdagság volt a számtalan segítő, akik először vettek részt a szervezésben. Ők részben érdeklődők, részben pedig a korábbi gyerekekből immár animátorokká lett fiatalok. Óbudáról **Nyergesújfalura** vitt az utam, ahol egy igen nagyszámú animátorcsapat fogadott. Az itteni nyári oratórium az, amely az utóbbi években a legdinamikusabban fejlődött és talán idén a legnépesebb táborunk is volt az országban. Az animátorok mellett nagyon sok „sárgakendős” kisanimátorral találkoztam, akik reménykeltő utánpótlást adhatnak még sokáig a nyergesújfalui oratóriumnak. Első napomon vizes játékok voltak soron és sajnáltam, hogy pont nem volt nálam fűrdőnadrag. Másnap kirán-

dulni voltunk Lábatlanon, egy szép kertben, ahol folyamatosan izzott a színpad a sok táncoslábú animátor és gyerek alatt. Idén először jutottam el Nyergesre, de alig akartam eljönni onnan. Valóban egy ünnepi hangulat volt az egész udvar!

Csütörtökön, visszatérve Óbudára a reggelis táborba is betekintést nyerhettem, amelyben, bár negyven gyerek volt, mégis a nyári oratóriumok között, a kazincbarcikai Don Bosco Iskola táborával egyetemben, a legközelebb áll a szegény és szükségét szenvedő gyerekekhez. A nyári oratóriumokba mindenhol igyekszünk integrálni a nehezebb sorsú gyerekeket, mert jó hatással van rájuk. Ám ebben a két táborban viszont csak ők voltak jelen, és része volt a személyes odafigyelés, amiből szinte minden gyermeknek nagymértékben kijutott. A „nagy” táborokhoz képest a légkör itt valóban családis, és ezeknek a gyerekeknek nagy igényük is van rá, hogy ilyen környezetben lehessenek. Kicsit Don Bosco idejét idézi Valdoccóban.

A következő állomás **Szombathely** volt, ahova ritkábban jutok el, de hosszabb időre. Egy hétig dolgozhattam együtt a szombathelyi animátorokkal, akik mindig nagy szeretettel és szívesen fogadnak, és ez az érzés kölcsönös. Az ország számomra legszimpatikusabb animátor csapata ez, akiket szinte sosem látok indulatosan veszekedni. Szombathelyen az animátor közösség valóban egy család, akik láthatóan szeretik egymást, elfogadva a másikat minden hibájával együtt. Ebbe a családba tartozni nekem is jó érzés. Kevés oratórium vállalja fel, hogy a nyári oratórium tematikáját direkt keresztény témára építi, és nem valamire „ráhúzza”. Szombathely az utóbbi években is vállalta, és jól át is adta ezt az üzenetet. Idén is így történt, a „Jót tenni jó! Jónak lenni jó!” mottó a hit, a remény és a szeretet fogalmát dolgozta fel három hétben. Tetszett, hogy nem udvariaskod-

tak velem, hanem egyből, mint bárki mást is, csoportba osztottak és így végig egy lehettem közülük. Újra animátor lehettem én is, ami a vezetői feladatok mellett már sajnos a mindennapokban nem megy, ezért nagyon jó volt újra megélni.

A következő utam **Mogyoródra** vezetett, ahol úgy alakult, hogy sajnos csak egy rövid reggelt tudtam maradni, de a nővérek és az animátorok negyedik heti fáradtságának ebben a rövid időben nyomát sem láttam. A leghosszabb nyári oratórium az országban a mogyoródi, akik négy héten keresztül, folyamatosan dolgoznak a gyerekek nyári nevelésén.

A nyári oratóriumok egyik legszebb pillanata volt számomra, amikor nem csak elméleti egységben zajlottak a táborok, hanem fizikai egységükben is találkoztak június 25-én, Péliföldszentkeresztben. Az animátorokat is beleszámolva több mint ezren voltunk jelen a magyar szalézi „Szentföldön”. Ez a találkozás erősíthet meg bennünket a helyi munkában is, mert azt a lelkesedést, amit én útjaim során tapasztaltam, itt minden animátor és szalézi szintén megérezhetett. Egységben az erő, de a folyamatok csendben és lassan történnek. Boldog vagyok, hogy a nyári oratóriumok ilyen szinten és ilyen töretlen fejlődéssel dübörögnek a gyerekek javára!

Köszönöm nektek, kedves fiatalok, hogy a fiatalságotok legértékesebb idejében, a nyári szünidőben is képesek vagytok áldozatot vállalni másokért. Biztos vagyok benne, hogy fáradozásotok nem marad jutalom nélkül. Mert ahogyan Don Bosco is kiszögezte ezt a három szót az oratórium falára, amely egyben lelkesít, int, bátorít és figyelmeztet, én is biztos vagyok abban, hogy ezen a földön semmi sem történik következmény nélkül és semmi sem vész feledésben, mert: Isten lát téged!

A dorogi Vándor

Bruno Roccaro Bertolini 94 éves szalézi atya Kubából jött és tíz napig tartózkodott hazánkban. Vándor József atya boldoggá avatásának ügyében érkezett, amelynek ő a posztulátora, hogy adatokat, emlékeket keressen róla, hiszen a szentség hírében elhunyt kubai misszionárius gyermekkorát és ifjú éveit Magyarországon töltötte.

Vándor atya boldoggá avatási ügyének egyházmegyei szakasza lezárult és az anyagot már le is adták Rómában. A boldoggá avatást alapvetően azért indították el, mert nagy volt az életszentségének híre, a Santa Clarában töltött évek alatt a lelkipásztori élete, a kapcsolatai, és főleg az atyai és lelkivezetői tapasztalata nagyon fontos. Ez különösen életének utolsó éve alatt került felszínre, amikor már súlyos beteg volt, de ugyanakkor hősiiesen viselte el a fájdalmakat.

Vándor József rendkívülisége a mindennapokban nyilvánult meg. A papi, lelkivezetői gyakorlatában, amit szaléziként a nevelői-lelkipásztori szereteten keresztül élt meg.

Közvetlenül a pappá szentelése után végleg elhagyta Magyarországot és életének első húsz Kubában eltöltött évében igazából semmilyen rendkívüli eseményt nem látunk. A szaléziak mindennapi életét élte. Több szalézi házban és közösségben is megfordult, és minden feladata során elsősorban a fiatalok lelki, spirituális formálását tartotta szem előtt. Katekista volt, keresett gyóntató és lelkivezető, a képzésben levő fiatal szaléziákat segítette az Istenhez vezető úton.

A forradalom előtt Kubában szükség volt kollégiumokra és szakiskolákra, ezért meghívták a szaléziákat, akik 1917-ben Camagüeyben telepedtek le, ahol egy nagy szakiskolát nyitottak. Később terjeszkedtek, Havannában és Havanna környékén több oratóriumot nyitottak, ezekben az időkben számos oratórium nagyon gyorsan fejlődésnek indult.

A szaléziak jelenléte fontos szerepet játszott a kubai politikában is, mert alapvetően a szociális és politikai helyzet alakulása miatt hívták be őket. A spanyolok nem sokkal korábban (1898) távoztak Kubából, ahol a rabszolgaság majdnem végig megmaradt, és az országban óriási ellentétek feszültek egymásnak. Érkezésükkor a szaléziak tulajdonképpen nehézségekbe ütköztek, hiszen a négeres és a fehérek közötti viszonyokat próbálták rendezni és egyensúlyba hozni a szegények és a gazdagok közötti óriási ellentétet. Saját intézményeikbe befogadták a fehér embereket és a feketéket is, a szegényeket és a gazdagokat egyaránt. Mindenkit egyenlő oktatási rendszerben tanítottak.

Vándor József életszentségének első jeleit a forradalom kezdetén lehet megtalálni. Akkor kapott igazán felelősségteljes feladatot, amikor Santa Clarába küldték, ahol föl kellett építenie egy teljesen új szakiskolát és kollégiumot. 1954. december 9-én kezdték az építkezést, az első osztályokban 1956. szeptember 9-én indult a tanítás. Az iskola 1961-ig működött, kora legmodernebb iskolája volt Kubában. Felszerelésére a legjobb és legmodernebb gépeket hozatták Németországból. Sajnos csak rövid ideig működhetett, mert a forradalom kitörésekor Fidel Castro államosította az összes egyházi intézményt. A forradalom befejezése után maga Fidel Castro személyesen elment meglátogatni a Santa Clara-i intézményt, és kiemelte, mint a legjobb iskolát és a legjobb egyházi nevelést, amit valaha is adtak Kubában. Sajnos erről a látogatásról nincs semmilyen pontosabb adat.

Az iskola építését nem tudták befejezni, csak egy részét tudták felépíteni, mert közbejött a forradalom. Mechanikai, elektro-

technikai, asztalos és nyomdai műhelyek, valamint kertészet és sportpályák tartoztak hozzá és egy nagyon szép kápolna készült el.

Vándor atya itt igazgató volt, és a legfontosabb, hogy a szalézi nevelési módszert alkalmazták, aszerint tanítottak. Nagyon jó képességei voltak, amelyek egyre jobban kifejezésre jutottak. Sok jötevője volt, akik megkérdezték, mire volna szüksége és Európából importálták a legkorszerűbb berendezéseket az iskola számára.

Santa Clarában volt a forradalom utolsó ütközete, utána kikiáltották, hogy győzött a forradalom. Che Guevara győztes hadvezérként felvonult a főtéren a templom előtt, ahol Vándor atya működött, ott volt a front. Vándor atya próbálta a két egymás ellen harcoló felet békíteni, hogy minél gyorsabban helyreálljon a béke, és bátorította az embereket. Szó szerint odaállt a két csapat közé egy fehér zászlóval és próbálta békíteni a szembenálló csapatokat. Nagyon hősiiesen viselkedett.

Miután Fidel Castro államosította az összes egyházi intézményt, Vándor atya visszatért eredeti életmódjához, lelkipásztorkodott és vezette a Carmel templomot. 1961-ben rengeteg papot kiutasítottak az országból, számos pap és szerzetes pedig önként elhagyta Kubát. A kommunista Kubában az Egyház helyzete nehezebb lett, mint általában a szocialista országokban. Mivel a forradalmi kormány megtiltotta az egyházi tevékenységeket, illetve lelkipásztorok sem voltak sem a városokban, sem a falvakban, ezért Vándor atya megszervezte a fiatalok és a laikusok formációját, illetve a családpassztoráción keresztül próbált felkarolni egész családokat. Kis oratóriumokat szervezett a gyerekeknek, katekizmust tanított, így próbálta az Egyház erkölcsi tanításait átadni.

Vándor József vékony, magas ember volt, aki mindig mosolygott. Egyszerű volt, szelíd és vidám, a tudást Don Bosco nevelési módszere szerint próbálta átadni a fiataloknak. Bár művészi készségekkel is meg volt áldva – író volt, költő és festett is –, de ugyanakkor mindig szerény és visszahúzódó maradt.

Magyarországról soha nem beszélt. Teljesen inkultúrálódott a kubai környezetbe

és soha nem hasonlította össze Magyarországot és Kubát. Amikor megérkezett, nevét Wechről Vándorra változtatta és soha nem említette sem a családját, sem a rokonait, sem a szülőhazáját, hanem misszionáriusként és szaléziként teljes életet próbált élni Kubában.

Életének utolsó éveiben már nem tudott lemenni a templomba és ott bemutatni a szentmisét, mert a betegsége miatt a teste deformálódott, már nem tudta magát ellátni. A szobája a negyedik emeleten zárandokhellyé vált: folyamatosan embertömeg állt az ajtaja előtt. Felkeresték kisgyerekek, asszonyok, kommunisták és nem kommunisták, fiatalok és idősök, mindenki hozzá ment. Nem csak azért, mert őt akarták bátorítani, hanem mert kiváló lelkiprovokáló volt mindenki számára és keresett gyóntató. A betegségét vidáman viselte, bár a vége felé már beszélni sem tudott rendesen. Egyszerű mondatokat mondott, amelyekben sok humor volt, mindenki könnyen megérthette, és mindent egy mondatban próbált mindig elmondani. Személyének vidámsága magával ragadó volt. Az egyházmegye püspöke azt mondta róla: ő az egyházmegye villámhárítója. Segített mindenkit, az egyházmegyes papokat, a szerzeteseket, a politikusokat... mindenkit. Mindenkihez volt egy jó szava.

A lelki gyermekei több mint 150 tanúságtételt gyűjtöttek össze, ami megmutatja Vándor atya igazai lelkiességét, hogy a lelki életet hogy élte meg. Ez főleg a

betegsége idején volt különösen hangsúlyos.

Sokan azt mondják, hogy Vándor atya legnagyobb erénye az volt, hogy soha nem kritizált senkit és soha sem volt egy elmarasztaló szava a másik ember felé, ezért lehetett sokak gyóntatója és lelkiprovokálója. Bele tudott látni az emberek szívébe, de teljes tisztelettel viseltette az emberi méltóság iránt, de ugyanakkor tudott hálás lenni és elfogadni mások háláját.

Betegségét türelemmel viselte

Vándor József atya kalauzolja az általa vezetett iskolában Fidel Castrót

Vándor (Wech) József 1909. október 29-én született Dorogon, Wech István és Puchner Mária fiaként. A fiatal Wech József Péli főldszentkeresztben ismerkedett meg és a szalézakkal. 1927-28-ban beállt noviciusnak, hogy kövesse Don Boscót. 1932. augusztus 13-án örökre elkötelezte magát a szalézi rendhez. Tanulmányait Torinóban, Don Bosco városában végezte. 1936-ban itt szentelték pappá. Még ugyanebben az évben misszionáriusként Kubába ment, hogy segítse a már itt működő magyar szalézi társait. 1979. október 8-án szőlította magához az Úr.

Vándor József atya rendkívülisége a hétköznapiakban nyilvánult meg. Imáinkban kérhetjük közbenjárását.

Az imameghallgatásokról szíveskedjenek értesíteni a Tartományfőnökséget!

„A hivatás magvát az Úr sok fiatal szívébe elveti.”
(Don Bosco)

Kedves Fiatalok!

A Szalézi Értesítő előző számában Claudius atya bátorított titeket, hogy ne féljetelek elkötelezni magatokat. Ez nagyon fontos, de csak akkor lehetséges, amikor szabad az ember. Minden fiatal szabad szeretne lenni, de valóban az? A világ kiabál: „Légy szabad és csinálj, amit akarsz”, de az ilyen ember valóban szabad? Azt tapasztaljuk, hogy minden, amit a világ szabadságnak nevez (cigaretta, alkohol, drog, szex, telefon, internet) a rabszolgájává tesz minket. De akkor mit jelent a szabadság? A szabadság azt jelenti, hogy azt választhatod, ami a te értékrended szerint jó és felelősséget vállalsz mindenért, amit cselekszel. Akkor vagy igazán szabad, ha választásoddal bensődben is egészen egyetértesz, azaz teljesen elfogadod. A nyár nagyon jó alkalom arra, hogy megfigyeld, valóban milyen ez a te szabadságod, mennyire döntesz értekeid szerint, vagy esetleg másoknak akarsz megfelelni, és mennyire értesz egyet azzal, amit cselekszel, vagy álarcot viselsz? Nagyon fontos, hogy a szabadság tőled függ, nem a körülményektől. Mindenki szabad tud lenni, hogyha akar. Henri Boulad írja: „Az igazán szabad ember nem kutatja szakadatlanul saját múltját, nem panasolja fel mélységes önsajnálattal mindazt a sok dolgot, amit föltétlenül birtokolnia kellene. Az igazi szabadságot megtaláljuk, megalkotjuk, megteremtjük, és pedig azzal a felszereltséggel, amit az élet mindenkinek felkínál”. Kedves fiatal barátom, ne félj szabadnak lenni, valóban szabadnak!

Ewa nővér

Egy hétköznapi, de sorsfordító találkozás...

„1843 elején Don Bosco fodrászhoz ment. Egy inas szappanozta be az arcát.

– Hogy hívnak? Hány éves vagy?

– Carlino. 11 éves vagyok.

– Jól van, Carlino, kérek egy előkelő szappanozást. [...]

A gyermek befejezte a szappanozást.

– És most bátorság, borotválj meg!

A mester közbe akart lépni:

– Tisztelendő atyám, az ég szerelmére! Ez a gyermek még csak szappanozni tud!

– Hát egyszer csak el kell kezdeni a borotválást is, nem igaz? Nincs kifogásom, hogy rajtam kísérletezz. Kezdd el, Carlino! Carlino tényleg úgy remegett, mint a nyárfalevél. Amikor az állát borotválta, még bele is izzadt. Itt-ott megvágta Don Bosco arcát, de azért megborotválta.

– Jól van Carlino! – mosolygott Don Bosco. – Most, hogy barátok lettünk, szeretném, ha néha meglátogatnál.”

Mindennapjaink találkozásából állnak. Utazunk a buszon, belépünk az osztályba, munkahelyre, hazafelé betérünk egy üzletbe, beugrunk a szaléziakhoz, különórára megyünk, és

persze otthon a családjunk tagjai várnak minket. Hétköznapi, mindennapi találkozások, amelyek Don Bosco számára mindig lehetőséget rejtettek, hiszen sosem felejtette el, hogy mi is a küldetése, mire hívta meg őt a Jóisten: pap volt, a fiatalok nevelője. Ezért válhatott a fenti egyszerű találkozás a szegény borbélyinas számára meghatározó, sorsfordító pillanattá! Mi is, mindannyian meghívott és küldött emberek vagyunk. Az Atya minden ember szívébe beleírta közös hivatásunkat: az Ő gyermekei és így egymás testvérei vagyunk! Ez a kapcsolat kell, hogy meghatározza a „szürke hétköznapi” találkozásait: amikor reggeli fáradtságunk ellenére is átadjuk a helyünket a buszon, amikor az üzletben rámosolygunk az előttünk állókra (akkor is, ha hosszú a sor), amikor délután – gépezés helyett – elmegyünk az oratóriumba, amikor a családjunk is számíthat ránk, nem zárkózunk be a szobánkba, hanem érdeklődünk egymást iránt... Ezekben a lehetőségekben élhetjük meg azt, amit Don Bosco így fogalmazott meg: „Isten másokért teremtett bennünket!”

Jani Áron

Hogyan éled meg a mindennapokban

Don Bosco lelkeségét?

Animátorokat kérdeztünk...

Don Boscóról, az ő életéről és munkásságáról a Szalézi-Irinyi Középiskola diákjaként hallottam először, immáron nyolc éve. Don Bosco követése és tisztelete a pályaválasztásomat is befolyásolta, az ő mintájára és a szalézi lelkeséget követve választottam a szociálpedagógus hivatást, hogy Don Bosco nyomában, hozzá hasonlóan a rászoruló gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozzak egy életen át.

(Moczkó Zsanett, Nyergesújfalu)

Elsősorban úgy élem meg, hogy a keresztény tanítások szerint próbálom élni az életem. Ez nem tűnik olyan nehéznek, mert ilyen családba születtem. Másrészt, mivel már évek óta a szaléziakhoz járok templomba, hittanra, oratóriumba, mondhatni, a csapból is Don Bosco folyik, szinte már nem is tudatosan követem a példáját. Ugyanakkor ezzel a példával összefüggésben választottam pályát, és a mindennapi emberi kapcsolataimban is fel tudom fedezni, hogyan hat rám Don Bosco műve. Fontosnak tartom, hogy beszéljek az emberekkel, megismerjem a történetüket, az érzéseiket, hogy ne a tetteik alapján ítéljem meg őket.

(Sokcsevits Balázs, Balassagyarmat)

Animátor, de hogyan?

Lassan közeledik az őszi félév, az iskola, az oratóriumokban új korszak kezdődik a nyári pörgés után. Ha fontos számodra, hogy egy fiatal, keresztény közösségbe tartozz, ha szeretsz gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozni, szeretnéd a szaléziakkal együtt tovább építeni Don Bosco művét, akkor ne habozz! Itt a helyed!

A képzés alapvetően rövid, könnyen elsajátítható elméletre és sok gyakorlatra épül. Pszichológiai, pedagógiai, nemzeti, sport-, szabadidő-, művelődésszervezői, környezetvédelmi, szociális, életviteli és nem utolsósorban vallási és szalézi ismereteket foglal magába. Ezen kívül bekapcsolódhatsz az oratórium életébe, aktív jelenléteddel segítheted a munkánkat.

Ha betöltötted a 15. életévedet (legkésőbb decemberig):

– keresd meg a helyi oratóriumvezetőt;

2014.
október 24-26.

Fiatalok ünnepe

Sándor István 100. születésnapjának
évfordulóján ifjúsági találkozót
szervez a SZALIM Szolnokon!

Véssétek fel a dátumot!

:) :) :)

van der Meer Dorka

A.T.V.

Animátor-talpalávaló

A szabadidő

Szabadidőnek tekinthetünk minden olyan időt, amit a társadalmilag kötött időn (például munkavégzés) és a testi szükségletek kielégítésén túl szabadon felhasználhatunk. A gyerekek esetében ez az az idő, amelyet a házi munkán, alvásban, étkezéseken, a tanuláson (iskolában és otthon) kívül szabadon tölthetnek.

A legtöbb fejlett országban a technika vívmányainak köszönhetően az utóbbi évtizedekben nőtt a szabadidő, és ezzel nőtt a különféle életmódminták közötti választás lehetősége. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy az egyes ember eldöntheti, hogy egy adott napon a szabadidejét mivel tölti, például otthon olvas, színházba megy, a televízió műsorát nézi, kertjét műveli vagy sportol, hanem abban is, hogy munkaidején kívül milyen életstílust valósít meg.

A szabadidő növekedése azonban nem szükségképpen jár együtt annak változatos és igényes felhasználásával. Az emberek a megnövekedett szabadidő nagy részét ugyanis a televízió műsorok nézésére, illetve a számítógép nyújtotta játékok, programok használatára fordítják.

A gyerekek mindenfajta szabadidős tevékenysége nagyban hozzájárul a személyiségfejlődéshez, hiszen ahhoz, hogy begyakorolják az önállóságot, életrevalóságot, mozgásos és manuális tevékenységeket, időre van szükségük. Ha erre nincs módjuk, akkor a majd rendelkezésre álló szabad idővel sem tudnak mit kezdeni, elfelejtenek játszani és nem tanulják meg szórakoztatóan, produktívan eltölteni az idejüket.

A szülők gyakran magukra vállalják a szünidei programok megszervezését is és az a barátságok alakulására is hatással van. Azok a gyerekek, akik csak azokkal a társakkal tartják a kapcsolatot, akikkel a szüleik „összehozták” őket, könnyen elszigetelődnek, nem lesz szélesebb körű szociális tapasztalataik, később is nehezen köthetnek ismeretségeket, új barátságokat, zárkózottakká válhatnak a környezetükben élők iránt. A túlzott szervezethezesség miatt a gyerekek egyre kevésbé tudnak szabadon játszani.

A felnőtteknek gyakran lesz rossz közérzetük attól, ha az idejüket nem hasznosan töltik el, ezzel szemben a gyerekek szeretnek babrálni, alaposabban megvizsgálni, részekre bontani a tárgyakat, a velük történekről sokat kérdeznek, sokat foglalkoznak az élet apró-cseprő dolgaival. Ez számukra a világgal való ismerkedés egyik módja.

Sok gyereknek zsúfoltabb egy napja, mint a szüleié, pedig fontos, hogy elegendő szabadidő jusson arra, hogy megtanulja a napját megszervezni, illetve hogy kapcsolatot tudjon teremteni a vele hasonló korúakkal.

A szabadidő csak akkor szabadidő, ha a gyermek szabadnak éli át, ha nincs benne stressz, nincs kötöttség és nincs szigorú számonkérés. Ha szabadon döntheti el, mit szeretne csinálni, és annak értelmét a döntése adja meg. Ehhez azonban személyes kapcsolatban kell állnunk a gyerekekkel. Minél több időt töltünk együtt velük, annál könnyebben tudunk olyan tevékenységeket találni, ami őket érdekli.

Don Bosco nevelési módszerének egyik oszlopa volt a kölcsönös bizalom, amelynek következménye, hogy a nevelő teljes mértékben megbízik növendékében, ezért a szabadidejében teljes szabadságot és önfeledt vidámságot biztosít neki. Úgy gondolta, a szórakozás idejének szabadsága, az erkölcsös és

egészséges élet a fegyelem fenntartásának leghatékonyabb eszköze. A napi szórakozást jól kiegészíti a séta, torna, versmondás, színművek tanítása, amelyek előadása során figyelembe veszi a gyermekek önálló kezdeményezéseit.

Don Bosco oratóriuma néhány sürgető hiányra adott válaszként jött létre: hittanoktatás a fiataloknak, vallási gyakorlat felé terelésük, írás, olvasás és számolás tanítása, szabadidejük értelmes eltöltésének segítése, kulturális tevékenység ajánlása. A *Memorie dell'Oratorio (Az Oratórium története)* című könyvében Don Bosco azt írja, hogy az oratórium fő célja a „*legelhagyottabb és legveszélyeztetettebb fiatalok elszórakoztatása*”. Azaz, az Oratórium azért születik, hogy kielégítse a pasztorációs követelményt és a nevelési szükségletet. A hitoktatási és szórakoztatási cél kitűzése kiegészül azzal az igénnyel, hogy a fiúk szélesebb körű, általánosabb, erkölcsösebb és kulturálisabb képzést kapjanak. Ezt a célt szolgálja a rengeteg oratóriumi kezdeményezés, mint például a vasárnapi iskolák, a zenei tevékenységek, a színház, a sport, a kirándulások. Az oratórium ajtaja pedig bárki előtt nyitva áll, aki szabadidejét hasznosan akarja eltölteni. A *Regolamento dell'Oratorio per gli esterni-ben (Az oratoristák szabályzata)* ezt olvashatjuk: „*Azok pedig, akik a legszegényebbek, legelhagyottabbak, és legtudatlanabbak, elsőbbséget élveznek a befogadtatásnál és a gondozásban, mert nagyobb szükségük van arra, hogy segítsék őket az örök üdvösség útján megmaradni.*”

Bosco János: Oratóriumi emlékiratok,
Don Bosco Kiadó, Budapest 2012
Giovanni Bosco: Regolamento dell'Oratorio per gli esterni.
Torino, Tipografia Salesiana. 1877

Mi fán terem az iskolaház?

A Szent Imre Iskolaházat Bőjte Csaba, a gyermekmentő munkájáról ismert ferences szerzetes hívta életre a Dévai Szent Ferenc Alapítvány jóvoltából. Székesfehérváron, a Szűnyog utca 9. alatt található, vezetője Németh Ádám szalézi munkatárs.

Miután 2011-ben Bőjte Csaba ferences szerzetes megnyitotta Polgárdiban a Don Bosco Iskolaházat, ennek mintájára 2012 őszén Székesfehérváron megkezdte működését a Szent Imre Iskolaház is, amely ugyancsak a Csaba testvér által alapított Dévai Szent Ferenc Alapítvány napközi otthona.

De hogyan kerül ide egy szalézi munkatárs? – kérdezhetnénk.

Ha egyszerűen akarnám megfogalmazni, azt mondhatnám: úgy, hogy szerelmes lesz. De ennyire nem egyszerű...

Németh Ádám elolvasta Csaba testvér egyik könyvét, és elhatározta, hogy elmegy Dévára, megnézi magának, mi folyik ott. Így került kapcsolatba a Dévai Szent Ferenc Alapítvánnyal, majd a ház nyitását megelőző öt évben, még szalézi kollégistaként táborot szervezett a dévai gyerekeknek Körösbányán, egy mese-szép kolostorban, amiről a Szalézi Értésítő hasábjain is beszámoltunk annakidején. Aztán megismerte feleségét, Smohay Katalint, és – ahogy ő maga mondja – ez lett a végzete.

Katalin érettségi után látogatott Erdélybe, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány egyik otthonába. Amikor hazajött, főiskolára ment, majd utána úgy döntött, hogy nem megy vissza Erdélybe, hiszen itthon is van éppen elég olyan gyermek, akinek segíteni kell. Így indították el először Polgárdiban, majd Székesfehérváron a két iskolaházat.

Az iskolaházban a gyerekek együtt játszanak, bújócskáznak, fociznak, társasjátékoznak. Fontos az önfelelt vidámság, és hogy jól érezzék magukat. A játék azonban nem egy öncélú elfoglaltság: a gyerekek megtanulják betartani a szabályokat, megtanulnak egymással együttműködni, kommunikálni, konfliktusokat megoldani. S aki játszik és tevékeny, az később a munka világában, bármi kerül is a keze ügyébe, tevékeny marad.

Az iskolaházban a gyerekek megtanulnak odafigyelni egymásra, s megtanulják, hogy jó a hóna alá nyúlnak annak, aki kisebb, vagy aki segítségre szorul. Remélik, hogy így megtanulnak a nagysággal élni, és nem visszaélni. Ennek

hozádéka, hogy szeretik és meg is becsülik egymást... és nem csak egymás mellett élnek, hanem barátokká válnak.

A napról napra történő tanulás lényeges, azonban ennél fontosabb, hogy módszert adnak a kezükbe. Így megtanulják, mennyire fontos kiemelni a lényegét, vagy milyen öröm, ha megoldanak egy problémát. A gyerekek többségének korábban nem volt sikere a tanulásban, de az iskolaházban megérezhetik azt az örömet, amit a gondos szülői kísérettel tanuló társaik érzene.

Az iskolaházban azonban legfőképp nem az iskolát akarják átvinni délutánra is, hanem az a cél, hogy megtanítsák a gyerekeket mindarra, amit a családban megtanulnának. Lényegében arról van szó, hogy a gyerek megtanul egy almafát, egy veteményes ágyást gondozni, lekvárt eltenni, finom vacsorát főzni, egyszóval önmagáról gondoskodni.

Szeretnének olyan gyerekeket nevelni, akik saját erejükből megélnék akkor is, ha majd elengedik a kezüket. Céljuk, hogy tudjanak munkát vállalni, illetve szép és boldog családot alapítani. S tegyék mindezt kitartóan, jó kedéllyel, és a Jóistenbe vetett erős hittel.

Segítségre a húsz gyermek mellett mindig szükség van, ezért szeretettel fogadnak bárkit, aki nem riad vissza a gyerekektől és a vidám, de kemény munkától!

1851. HOGY EL TUDJA HELYEZNI JÖVŐBELI „SEGÍTŐIT”, DON BOSCONAK SAJÁT LAKÁSRA VOLT SZÜKSÉGE.

PINARDI ÚR, HA TISZTESÉGÉS ÁRAT KÉR ERTE, MEGVESZEM AZ EGÉSZ HÁZAT.

BIZTOS, HOGY TISZTESÉGÉS ÁRAT KÉREK: 30.000 LÍRÁT.

EZ EGY NAGYON NAGY ÖSSZEG VOLT, MEGFELELT MAI 100 MILLIÓNAK. AZNAP ESTE VÁRATLANUL MEGLÁTOGATTA DON CAFASSO.

EGY JÁMBOR SZEMÉLY, CASSAZA GRÖFNŐ MEGBÍZOTT HOGY ADJAM ÁT EZT AZ ÖSSZEGET.

A LEGJOBBKOR JÖTT EZ A PÉNZ. MOST MEGVEHETEM A HÁZAT.

MOST PEDIG EGY SZÉP TEMPLOMOT AKAROK.

TEMPLOMOT? MÉG ENNI SEM TUDUNK ADNI A GYEREKNEK MINDEN NAP, ÉS TE EGY TEMPLOMOT AKARSZ?

ANYÁM, HA LENNE PÉNZE, NEKEM ADNÁ?

BIZTOSAN, DE HÁT NINCIS SEMMIMI!

ÉS ISTEN, AKI SOKKAL NAGYLEKÜBB MAGÁNÁL, AZT GONDOLJA, NEM ADNÁ NEKEM?

HOGY IS LEHETNE OKOSKODNI VELED?

1851. JÚLIUS 20-ÁN MEGÁLDOTTÁK A TEMPLOM ALAPKÖVÉT.

EZ A MI SZALÉZI SZENT FERENC TEMPLOMUNK LESZ. MI, GYEREKEK IS SEGÍTÜNK AZ ÉPÍTÉSÉBEN.

BEKOPOGTATOK MINDEN AJTÓN, HOGY KI TUDJAM FIZETNI AZ ÚJ TEMPLOMOT. MAGA IS AD VALAMIT?

PÉNZEM AZ NINCIS, DE ODAADOM ÖNNEK EZT A FESTMÉNYT.

EGY SORSJÁTEKI! EZ AZI!

HOGY A HIÁNYZÓ PÉNZT ÖSSZEGYŰJTSE, DON BOSCO ELŐSZOR VETETTE BELE MAGÁT EGY NYILVÁNOS SORSJÁTEK KALANDJÁBA. 3300 AJÁNDÉKTÁRGY GYŰLT ÖSSZE, A PÁPA, A KIRÁLY ÉS AZ ANYAKIRÁLYNÉ IS JELENTKEZETT ADOMÁNYÁVAL. AZ ÖSSZEG JELENTŐS VOLT: 26.000 LÍRA.

A TEMPLOMOT 1852. JÚNIUS 20-ÁN SZENTELTÉK FEL.

TIZENHAT ÉVIG E FALAK KÖZÖTT DOBOGOTT DON BOSCO MŰVÉNEK SZÍVE.

SZEPTEMBERBEN,
EGYIK VASÁRNAP ESTE.

MIT
ÓHAJT?

EGY BETEG
ASSZONY A
MENHÉLY MELLET-
TI HÁZBAN HAL-
DOKLIK. GYÓNNI
SZERETNE.

ABBAN A PILLANATBAN VALAKI
ELOLTOTTA A LÁMPÁT ÉS FÜTY-
KÖSÖK ÜTÉSEI KEZDTEK ZÁPO-
ROZNI. DON BOSCO ALIG TUDOTT
FELKAPNI EGY SZÉKET, HOGY A
FEJÉT MEGVÉDJE A HÁTULRÓL
ÉRKEZŐ ÜTÉSEKTŐL.

NESZE, TE
GAZEMBER!

BUZZETTI, ARNAUD,
SIÉSETEK!

EGYÉRTELMŰ VOLT, HOGY
VALAKI ROSSZAT AKAR
DON BOSCOÉNAK. EGYSIK
SŐTÉT ESTE EGYEDÜL
MENT HAZAFELE ÉS KI-
CSIT MEGIJEDT, AMIKOR
ÉSZRE VETTE, HOGY EGY
HATALMAS KUTYA KÖ-
VETI, MINTHA A GAZDÁJA
VOLNA. A KUTYA NEM
TÁMADOTT ÉS NEM IS
HARAPTA MEG, ÍGY
GYORSAN MEGBARÁTKOZ-
TAK ÉS ELNEVEZTE
„SZÜRKENÉK”.

NOVEMBER VÉGE TÁJÁN,
EGY KÖDÖS, ESŐS ESTÉN...

KÉT FÉRFI
KÖVET, AMIÓTA
KILÉPTEM A
VÁROSKAPUN.
MIT TEGYEK?...
MEGGYORSÍTOM
A LÉPTEIMET.

NE KIABÁLT,
CSUHÁS, MERT
ROSSZUL
JÁRSZ.

BUZZETTI,
ARNAUD,
KÉRLEK,
KÍSÉRJE-
TEK EL.

Ó AZ
A BETEG?

HAGYJANAK
VELE
MAGAMRA

IGEN, A
HALÁLÁN
VAN

AMINT A KÉT KÍSÉRŐ MEGJELENT,
A TÁMADÓK ELMENEKÜLTEK.

MESGSEBESÜLT,
DON BOSCO?

CSAK A
HÜVELYUJJAM
KÖRMÉT VITTE
LE EGY
ÜTÉS.

DE FENYEGETŐ MORGÁSSAL HIRTELEN MEGJELENT A „SZÜRKE”...

VISSZA-HÍVOM, HA BÉKEN HAGYOK.

ÁLLÍTSA MEG EZT A KUTYÁT!

HÍVJA VISSZA GYORSANI!

A TÁMADÓK FÜRGÉN ELFUTOTTAK, A SZÜRKE MEG ÚGY UGATOTT, MINT EGY VESZETT FARKAS.

AUGR!!
HAUGH!!

EGYIK ESTE.

SÜRGŐS DOLGOM VAN, EL KELL MENNEM.

NE MENJ EL. ILYEN ESTÉKEN OLYAN EMBEREK JÁRNAK AZ UTCÁKON AKIK ROSSZAT AKARNAK NEKED.

DE EL KELL MENNEM.

HA NEM HALLGATSZ RÁM, HALLGASS LEGALÁBB A KUTYÁRA. NE MENJ SEHOVÁ.

GRRR-GRRR

MÁSNAP MEGTUDTAM, HOGY AZ EGYSIK UTCASARKON FEGYVERES ÚTONÁLLÓK VÁRTAK RÁM. TÖBBSZÖR IS UTÁNA AKARTAM NÉZNI, HONNAN JÖTT EZ A KUTYA, DE SOHA NEM TUDTAM MEG. OLYAN HIRTELEN TÜNT EL, AHOGY MEGJELENTI

1853-BAN DON BOSCO ELHATÁROZZA, HOGY ÚJ MŰHELYEKET LÉTESÍT AZ ORATÓRIUMBAN.

EZ A MI ELSŐ MŰHELYÜNK. KÉSŐBB MAJD MÁS MŰHELYEKET IS MEGNYITUNKI ITT A CIPÉSZETET LEHET KITANULNI. TANULJÁTOK MEG, MILYEN ÓVATOSAN KELL BÁNNI AZ ÁRRAL ÉS HOGYAN KELL VARRNI A VIASZOS ZSINEGGEL.

DE MIÉRT VAN ERRE SZÜKSÉG?

A DOLGOZÓ FIATALOK MAGÁNYOSAK ÉS VEDTELENEK A MUNKAADÓKKAL SZEMBEN. OLYAN MŰHELYEKET AKAROK, AHOL A FIATALOK ANÉLKÜL TANULHATJÁK KI A SZAKMÁT, HOGY KIHASZNÁLNAK ÖKET.

FOLYTATJUK...

Szívük érzéketlen volt

A júniusi államvizsgák egy pénteki napján az utcáról boldog üdvrivalgás hallatszott fel a terembe. Látom, hogy feláll a jegyző, odamegy az ablakhoz, kihajol, majd felegyenesedve becsukja az alábbi megjegyzéssel: „Tudtam, hogy ez az én fiam!” „Honnan?” - kérdezte az egyik bizottsági tag. „Mert idejár a Gyakorló Iskolába és nagyon várta a tanév végét, és persze megismerem a hangját.” Én is csodálkoztam a kérdésem, hisz arra gondoltam, hogy a világ legtermészetesebb dolga, hogy egy szülő megismeri a gyermeke hangját. Nemcsak azért, mert minden nap vele van, mert azonosítani tudja a hang egyéni jellemzőit, de ebben segíti őt az anyai ösztön, a szülői szeretet, az odafigyelés a gyermekre, ami egyértelművé tette számára, hogy kisfia már nagyon várja a jól megérdemelt pihenést. Ezek mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy szíve fogékony volt gyermeke hangjára. A vizsgák egyéb történései mellett gyorsan napirendre is tértem e mozzanat felett egészen addig, amíg a Szentírás olvasásakor el nem jutottam ahhoz a részhez, amelyben Márk evangélista a vízen járó Jézusról ír (Márk 6-7, 45-52). E fejezet így végződik: „Azok egészen magukon kívül voltak a csodálkozástól, mert nem okultak a kenyérszaporításból, s szívük még érzéketlen volt.” Ez az utolsó mondat igen megdöbbentett, hiszen tanítványait Ő választotta ki, és azok már mindent feladtak Érte. Elhagyták családjukat, lemondtak vagyonukról s követték Jézust. Szívük mégis érzéketlen volt? Ekkor ismét fellelevenedett bennem a kép, amikor a kollégánóm felismerte a gyermeke hangját. Azon kezdtem el gondolkodni, hogy a kegyelmen kívül mi az az út, amin nekünk is végig kell mennünk, illetve a ránk bízott gyermekeket is végig kell vezetnünk, hogy szívünk/szívük fogékony legyen a hitre, a jóra, a szépre, a tartalmas emberi kapcsolatokra, a gyengét és szegényt segítő jótékony-ságra, az érdek nélküli szeretetre. Ha Jézus és tanítványai találkozását nézzük, akkor nagyon jól nyomon követhető, hogy ők nem ismerték a jézusi szeretetet. Meg kellett tapasztalniuk annak megnyilvánulási módjait, az emberi elmével gyakran fel nem fogható, a mély-séges szeretetből fakadó csodáit. Párhuzamot vonva az emberi szeretet fejlődé-

sével ugyanezt mondhatjuk. A szeretet nem egy velünk született érzélem. Egy gyermek-anya, gyermek-apa kapcsolatban alakul ki, ahol a gyermek megtanul a szeretetre szeretettel válaszolni, ahol nemcsak őt szeretik, hanem a szülei is szeretik egymást. Megtanulja ennek a szülei, testvérei majd később a tágabb család, barátok által közvetített szóbeli és nem szóbeli megnyilvánulási módjait érzékelni, értelmezni és megfelelő szeretetválaszt adni. Akár belső fejlődésünk lehetőségeit, akár szülőként, akár szalézi munkatársként keressük a helyes utat mindig szem előtt kéne tartanunk a létezés igaz örömeinek keresését, közvetítését. Ebben segít minket, akár a természetben, akár a környezetünkben meglátott szép, jó példa nemcsak saját magunkban történő megtartása, hanem azok megosztása. Egy elanyagiasodott világban nehéz megtanulnunk, és meg is tanítanunk, hogy a jótékony-ság nemcsak a tárgyi és anyagi javak szétosztását, hanem a tanító élmények, gondolatok megosztását is jelenthetik. E boldog, örömteli adás-adakozás közben sosem látunk bánatot, csak örömet. Ugyanígy Istent közvetíteni csak örömmel lehet, hiszen ő a cél, a boldogság. Távol van, mégis közel. A vakációbeli nyári oratóriumok, táborok, kirándulások, egyéb rendezvények élményeit, ha jól értelmezzük, akkor érezhetjük Isten közelségét. A Szentírás alapján szervezett lelki beszélgetések, esetleg dramatikus vagy bábos megjelenítések mind-mind hozzásegíthetnek minket ahhoz, hogy hitelesen közvetítsük: Jézus mindig ugyanolyan, ő mindig ugyanazt adta önmagából. A Szentírás olvasásakor nem találkozunk ellentmondással, Jézus mindig kiszámítható, soha sem csap be, legfeljebb csak mi magunkat. Egy jól szervezett és vezetett beszélgetésben sok kérdés, kétely vetődhet fel, mely azt az érzést is keltheti bennünk, hogy szívük ilyen érzéketlen? Nem! A kérdések az

útkeresés jellemzői. Még ha időnként provokatívnak is tűnnek, az okos, szereteteli, tabuk nélküli válaszok, szentírásrészletek sokat segíthetnek a saját válaszok megtalálásában. A merev, a fiatalok gondolatait lekicsinylő, kinyilvánítás-szerű válaszok elriasztanak. Azt az élményt veszik el, ami a szeretetre való fogékony-ság fejlődése oldaláról nézve a legfontosabb, hogy egy őket szerető, igazán rájuk figyelő, érett, megbízható, szükség esetén szigorú, de nem megalázó módon viselkedő személy fogja őket össze.

Don Bosco egész munkássága ezt sugallja. Ebből egy példa:

A gyónás, amit a gyermek Luigi Orione végez nála 1886. októberében (éppen 16 hónappal Don Bosco halála előtt), világosan bizonyítja, hogy a barátság-bizalom mennyire túlsúlyba jutott Don Bosco nevelői személyiségében. Az ideges, zavart, aggódó gyermeket, aki lelki tükrököt konzultált és 3 füzetet töltött meg bűnökkel, Don Bosco mosolyogva fogadja, átveszi a füzeteket, széttépi őket és azt mondja Lajosnak: „Gyónásodat elvégezted. Ne törődj többé vele, miket irtál”. És barátságosan rátekintve azt súgja neki: „Emlékezz rá, hogy mi mindig barátok maradunk”.

Az élet, amit gyerekei mellett töltött, a gyónatás hosszú órái megtanították őt arra, hogy a szigor a gyónatóségekben (megj.:s bizonyos helyzetekben) elhibázott, mert ha bizonyos sémák jól funkcionálnak is a morális könyvekben, egyáltalán nem funkcionálnak gyerekei életében, hanem a bűn-komplexus veszedelmes útjára viszi őket. (Bosco, 24.)

Felhasznált irodalom

Teresio Bosco (kiadási évszám nélkül): Lelkigyakorlat Don Boscóval. Don Bosco Általános Iskola, Szakiskola, Szakközépiskola és Kollégium Szentírás. Róma, 1967.

Önkéntesség
Óbudai reggeliztetős tábor

A szalézi hivatás jegyében

Közel öt éve, 2009 őszén kezdődött a reggeliztetés Óbudán, az ott reggelizőknek szervezett nyári tábor is már a negyedik alkalommal zajlik.

A reggeliztetést még Vitális Gábor atya indította, aki felismerte, hogy a gyermekek egy része éhesen, reggeli és tízórai nélkül megy iskolába. „Nem tudtak figyelni, veszekedtek, hogy kié a szendvics, éhesek voltak” – ecsetelte Gábor atya az akkori helyzetet.

– Ezek a gyerekek nagyon nehéz körülmények közül, szegény családokból jöttek, anyaotthonokból, nincs apjuk, a másoknak nincs anyja, nagyon sok mindenkünk hiányzik, de pont velük kell foglalkoznunk, hiszen ez a szalézi hivatás – fogalmazta meg Biet Pál atya. – Az első lépés, hogy a gyomor legyen tele, vagy legalábbis ne legyen üres, legyen játék az udvaron, ami az evangelizálás első helye, és onnan bemennek a templomba is. Fejlődnek a gyermekek, a hitük is fejlődik és egy idő után már fontos lesz nekik, hogy a reggeli előtt imádkozzanak.

Vitális Gábor atya a reggeliztetés legnagyobb csodájának azt nevezte, hogy a közel öt év alatt nem volt olyan nap, amikor ne tudtak volna valami ennivalót adni a gyermekeknek:

„Mindig jött valaki, aki segített, és hozott pont annyit, ami a következő időszakra

elég volt. Sok ilyen történet van. A legemlékezetesebb az első év végén történt. Az év zárásakor 400 forint maradt meg, ami nem sok mindenre elég, talán üres zsemlét lehetett volna venni belőle. Az utolsó augusztusi napig ott árválkodott az asztalomon ez a 400 forint; másnap indult az iskola és indult volna a reggeliztetés is. Erre az utolsó nap délutánján bekopogott valaki az irodába, hogy: »Hoztam egy kis összeget, mondjuk, a reggeliztetésre...« – a borítékban száz-ezer forint volt. Ez pont elég volt, hogy kihúzzuk az amúgy is kritikus szeptembert, amikor még a szülők sem tudják, hogy mire költsék a keveske pénzüket.” Most a tábor alatt különlegesen bőségesnek számító reggeli fogadta a gyermekeket: zsemle megkenve margarinnal, rajta egy szelet párizsi és egy fél kockasajt. Rác Enikő, aki a kezdetek óta segíti a kezdeményezést, arról mesélt, hogy nem mindig tudnak hasonlóan bőséges reggelit adni, néha az uzsonna a probléma, de amióta a helyi önkormányzat is felismerte a kezdeményezés szükségességét és anyagi támogatással is hozzájárult, azóta tudnak néha akár szalámit is vásárolni.

„Volt olyan, hogy csak háztartási keksz volt a szekrény mélyén, akkor ezt adtuk teával. Azoknak, akik amúgy otthon semmit sem tudnak reggelizni, ez is finom volt.” Most, a tábor alatt a reggelin kívül tízórait, ebédet és uzsonnát is biztosítanak a gyermekeknek.

A tábornak több célja is van: egyrészt a szalézi evangelizáció, közösségépítés, másrészt olyan dolgokat tapasztalhatnak meg a gyermekek, amikre eddig nem volt lehetőségük. Ilyenkor egy héten át minden nap játszanak, tanulnak hitről, emberségről, Don Boscóról és eljuthatnak számukra különleges helyekre: állatkertbe, a környező hegyekbe, erdőbe és nyár lévén természetesen strandra is. Mindez jelképes összegbe, fejenként 200 forintba kerül a résztvevőknek: „csak, hogy legyen értéke” – fogalmazott Pál atya.

A reggeliztetés az iskolaidőben minden nap 7-8 óra között van Óbudán. A gyermekek a reggelin kívül elvihető, becsomagolt tízórait kapnak. Segíteni elsősorban anyagiakkal lehet. Az adományokat át lehet adni személyesen Tran Si Nghi Ferenc igazgató atyának, vagy az Erste Bank **11991102-02116754-00000000** számlaszámára befizetni a „reggeliztetés” szó feltüntetésével.

Olyan természetbeni adományokat is örömmel elfogadnak, ami uzsonnaként adható a gyerekeknek: kenyér, gyümölcs, zöldség, üdítő, keksz, sütemény, sajt, méz, péksütemény...

Reméljük, hogy továbbra is lesznek jó és adakozó emberek, akik segítenek!

T. Kapczár József SDB (1899–1978)

Csodálatos nap volt számunkra 2013. október 19., mert ezen a napon emelték a Boldogok közé egyik kiváló rendtársunkat, Sándor Istvánt. Sokan meglepődtek azon, hogy Boldog Sándor István szalézi testvér volt. Kérdezték, mit tett ez a fiatal ember. A „Mit tett?”-re az a válasz: Don Bosco igazi fia volt, megmutatta és bebizonyította az egész világ előtt, hogy valóban az egész életét Istennek adta, és életével valóban példát adott nekünk, szaléziaknak, és minden fiatalnak, hogy mit jelent hűségnek lenni. Büszkén tekintünk fel rá, hiszen a mi sorainkból emelkedett az oltár magasára. Don Boscónak szüksége volt papokra és testvérekre, hogy megvalósítsa tervét. Hála Istennek, kiváló szaléziak voltak mind a papok, mind a testvérek. Nem csak Sándor István mutatta ki hűségét és vállalt áldozatot Isten és a Szalézi Társaság felé, a magyar szaléziak között is voltak, és remélem, vannak is buzgó, szentéletű szalézi testvérek.

Ha visszatekintünk a múltra, ilyen példás életű szalézi testvér volt Kapczár József is. Ma őt szeretném bemutatni és megismertetni.

Kapczár József 1899. március 22-én született Erdőtelken. Falujában hat elemi végzett, majd cipésznek tanult. Az I. világháborúban katonai szolgálatot teljesített; hadifogoly volt Oroszországban. Ez sok kellemetlenséget hozott számára a gyenge élelmezés miatt. Mivel igen legyengült, nem csoda, hogy hazakerülve elkapta a tifuszt. Erős szervezete legyőzte a betegséget és ő tagbaszakadt, sudár ember maradt élete végéig.

Egyszer az újságban olvasott egy felhívást a szerzetesi életre. Szerencsés véletlen folytán egyik gyónásakor találkozott Ádám László szalézi atyával, aki a Szalézi Társaságba irányította.

Huszonöt éves korában, érett fejjel lépett

be a szalézi rendbe. Szerzetesi fogadalmát 1925. július 26-án tette le, három év után pedig habozás nélkül, lelkesen örfogadalommal kötelezte el magát az Úrnak. Ezt írta akkor jóféléttelül: „Nem akarok mások előtt kitűnni, keresni fogom a csendet és a magányt. Jó példát akarok adni. Inkább meghalok, de hivatásomat nem hagyom el.”

1932-ben misszióba jelentkezett. A főelőjáró Hongkongba küldte.

Az első időkből, mint cipész dolgozott, majd mindenestül a tartomány több házában, így Hongkongban, Makaóban és Sanghajban. A legtöbb időt Makaóban töltötte el. Az utolsó éveiben Hongkongban élt, itt élte át a II. világháború borzalmait. Hongkong japán megszállás alá került. Ő bátran viselkedett a nehéz évek alatt, nagy segítségére volt a rendtársainak és az intézet növendékeinek. Itt mutatkozott meg magyar természete és Don Boscó-i lelkilete. Áldozatok árán is gondoskodott a mindennapi szükségletekről, rendtársai ezért igen nagyra becsülték és szerették.

1932-1978 között volt misszionárius. Ez

idő alatt kétszer látogatta meg hazáját, családját. Mindkét alkalommal szerencsém volt vele találkozni. Különösen 1957-ben, a hazalátogatása alkalmából Olaszországban hosszabb időt tudtam vele eltölteni. Megsodálтам hatalmas, erős természetű, vidámságát és főleg gyermeki buzgóságát. Sokat mesélt az ottani életéről, főleg a kezdeti nehézségeiről, hiszen a kínai nyelv elsajátítása nem volt könnyű feladat számára.

1977 júniusában gyomordaganattal operálták. Néhány hónap alatt felerősödött, majd ismét rosszabbodott az állapota, az orvosok gyomorrákot állapítottak meg nála. 1977 novemberében ismét kórházba került és 1978. április 16-án elszólította az Úr. Igen tisztelték, ezért temetésére nagyon sokan mentek el, ötvennél több pap koncelebrált a gyászmisén.

Kapczár József rendtársunk becsületet szerzett ott távol, Keleten a magyar névnek és példát adott a szaléziaknak. Igazgatója ezt írja róla:

„Előkelő külseje kedvessé tette. Udvariasságban, előzékenységben senki sem múlta felül. Egyenes lelkű, karakán ember volt. Példás volt a keresztény és szerzetesi erények gyakorlásában. Derűs lelkiületét sohasem zavarta meg semmiféle krízis. Amilyen első szerzetesi éveiben volt, olyan maradt egész életében: határozott és egyenes lelkű...”

Azt hiszem, ennél szebben nem is nyilatkozhatott volna valaki. Mi, magyar szaléziak örömmel vesszük tudomásul ezt a nyilatkozatot és büszkék vagyunk Kapczár József szalézi testvérré. Elvitte hírét a magyar becsületnek abba a távoli világba. Köszönjük meg a Jóistennek, hogy nekünk adta őt, és iparkodjunk mi is követni példáját. Az illegálisban élő magyar szaléziak 1978. április 27-én a Bakáts téri templomban mutattak be szentmisét a lelki üdvéért.

A szalézi testvérről: „Könnyű megérteni, hogy ez az életforma erős vonzóerőt gyakorol mindazokra, akik nyitott szemmel nézik az élet folyását, ismerik annak végső nagy célját, átlátják ígéreteinek üres voltát, és idegenkedve nézik léha örömeit, egymást letipró durva tülekedését. Mert sokan élnek a világban, akik »nem a világból valók«, akik nemezebb, felemelőbb élet után vágyanak anélkül azonban, hogy erőt éreznének a szoros értelemben vett kolostori, vagy papi életre. Szeretik a szerzetesi életet, de hiányzik belőlük a papi hivatásnak valamelyik előfeltétele.[...] Akik a fenti leírásban saját magukra ismernek, s akik talán még nem tudják, hogy Egyházunk már évtizedekkel ezelőtt ünnepélyesen elismert egy olyan szerzetesi rendet, amelynek keretein belül a pap mellett a világi testvérek is megvan a maga helye és olyan munkatere, ahol szinte korlátlan lehetőségek nyílnak meg előtte...” (Szalézi Értesítő 1935/9)

Időt tölteni a fiatalokkal

*Pélföldszentkereszten május 26-án Kiss-Rigó László szeged-
csanádi megyéspüspök pappá szentelte Quadros Lytton indiai misszionáriust.*

Jól számoltattuk, tizennégy éve léptél be a szaléziakhoz?

Igen, 2000-ben, tizenhat éves fiatalként léptem be a prenovíciátusba és akkor kezdtem komolyan gondolkodni a hivatásomról. Meg akartam ismerni a szaléziákat.

Miért gondoltad azt, hogy téged szalézinak hív az Úristen? Tizenhat évesen még nagyon fiatal az ember, nem?

Igen, de amikor először beléptem egy szalézi iskolába, amikor először találkoztam a szaléziakkal, nagyon megtetszett a szalézi közösségi élet. Eszrevettem, hogy ők olyan papok, akik nem csak prédikálnak vagy imádkoznak egész nap, hanem ott vannak egész nap velünk, érdeklődnek, mi történik velünk, mi az, amit mi szeretünk... Lehetett velük viccelődni, játszani, és ez nagyon megtetszett nekem. Ez volt az első dolog, ami nagyon vonzóvá tette számomra a szalézi életet.

A többi pap nem ilyen?

Nem volt annyira jó tapasztalatom a többi pappal. Persze, nem bántottak, csak az ő életstílusuk nem volt annyira vonzó.

Hogyan döntötted el tizenhat évesen, hogy belépsz a szaléziák közé?

Először animátorként kezdtem el dolgozni a szaléziakkal, nyári táborokat, ifjúsági programokat szervezni és nagyon otthon éreztem magam náluk. Az igazgató atya egyszer megkérdezte tőlem: – Olyan jól csinálsz mindent, nem akarsz szalézi lenni? Addig soha nem gondoltam rá, hogy pap leszek, de amikor az igazgató fölterte nekem ezt a kérdést, akkor elkezdtem komolyabban gondolkodni azon, hogy mi a hivatásom és mi akarok lenni. Elgondolkodtam, hogy ha sportoló leszek, akkor talán 30-35 éves koromig tudok játszani, de ha pap leszek, akkor örökre pap leszek, akkor mindig tudok szolgálni, segíteni és foglalkozni a fiatalokkal.

Azért nem egyértelmű, hogy ha valaki Indiában belép a szaléziák közé, akkor ő majd Európában köt ki.

Ezen én is meglepődtem! 2006-ban Pascual Chávez akkori rendfőnök atya ott volt nálunk – akkor ünnepeltük Indiában a százéves jubileumot –, és külön konfe-

renciát tartott nekünk, kispapoknak, ahol fölterte a kérdést, van-e olyan, aki szívesen elmenne misszionáriusként egy külföldi országba, mert nagyon sok olyan ország van, ahol kevés a szalézi, kevés hivatás van. Én voltam az egyik, aki vállalta. Mindig úgy gondoltam a misszióra, hogy az egy távoli kis sziget valahol, vagy talán Afrikában egy törzssel kell foglalkozni, mert gyermekkoromban tíz évig Afrikában laktam és jó lett volna visszamenni. Nagyon meglepődtem, amikor megkaptam a levelet a rendfőnök atyától, hogy megyek Budapestre, Magyarországon leszek misszionárius. Semmit nem tudtam Magyarországról, sem a nyelvet, sem a kultúrát nem ismertem, azt sem tudtam, hogy mit fogok csinálni.

Most a pappá szentelésed után beszélgetünk. Itt volt édesanyád is. Láttad, hogy jó helyen vagy?

Igen, nagyon-nagyon boldogok a szüleim. Először vannak Európában és először Magyarországon, és nagyon megtetszett nekik nem csak a hely, hanem az emberek is. Érzeték, hogy itt nagyon szeretnek minket és ők is nagyon hálásak.

Hogy érzed magad a szentelés után alig néhány órával?

Nem tudom, hogy mi lesz velem, de úgy érzem, hogy aki meghívott, az küldetés is ad és erőt is fog adni hozzá. Hálás vagyok, hogy itt lehetek, bízom Istenben, hogy ahová küld, erőt is fog adni, hogy a feladatot, amit rám fognak bízni, az Ő kegyelméből el is tudjam majd végezni, teljesíteni.

Mit tapasztaltál, hogy néznek rád a magyar fiatalok, hogy ide kerültél misszionáriusként, sötét bőrűként...?

Kicsit aggódtam, hogy hogyan fognak elfogadni, de nagyon hálás vagyok, mert a saját tapasztalatomból tudom, hogy nagyon sok szeretettel és nagy szívvel fogadtak el minket. Mindig is úgy éreztem, hogy szeretnek, hogy nagyon közel kerültem a magyar fiatalokhoz és ezért is szívesen maradok itt, Magyarországon. Nem tudom szóban kifejezni, mennyire hálás vagyok ezért, hogy ilyen sok szeretettel elfogadtak engem, tanítottak a nyelvre és a kultúrára is. Nekik köszön-

hetem, hogy sikerült valamit megtanulnom, mert nagyon sokat segítettek.

És most nagyon sokan jelen is voltak a szenteléseden, rengeteg fiatal volt.

Igen. Számomra nagyon megható volt, hogy ott voltak. Fontos jel egy szalézi számára, hogy ott vannak a fiatalok. Hálás vagyok és imádkozni fogok értük.

Most hogyan látod a szaléziákat, mit jelent számodra szalézinak, Don Bosco gyermekének lenni?

Nehéz erre válaszolni, mert ez mindig a helytől és a situációtól függ. Attól függően, hogy hol vagyunk, másként kell jelen lenni. Nekünk, szaléziáknak talán az a legfontosabb, hogy meg kell találni, hogy kell fölépíteni a kapcsolatot a fiatalokkal, mert nincsenek univerzális szabályok. Más helyzetben másként kell jelen lenni. Az én tapasztalatom szerint az egyik legfontosabb, hogy időt kell eltölteni a fiatalokkal. Lehet, hogy semmi fontos dolgot nem csinálunk, de leülünk, beszélgetünk, viccelődünk velük, esetleg kimegyünk egy focimeccsre – ezek fontos pillanatok. Talán így lehet fölépíteni egy kapcsolatot a fiatalokkal.

Ha már említetted a focit: hogyan lehet egy focimeccs közben a fiatalokat közelebb vezetni Istenhez?

Sokféle módon. Nem csak egy focimeccsről szól, hanem először is egy közösségről, amelyik ott jelen van. Fontos, hogy érezzék a fiatalok, hogy valakit érdekel, hogy ők mit szeretnek, mi foglalkoztatja őket, hogy szeretné, hogy boldogok legyenek, hogy valakit érdekel, hogy fáradtak, mert egész héten dolgoztak vagy tanultak. Valaki figyel rájuk, ez egy fontos dolog. És akkor azt mondjuk: – Na, akkor most pihenünk! Kimegyünk egy kicsit focizni! És talán ez lehet az első lépés Isten felé.

HÍREK A SZALÉZI VILÁGBÓL

Brazília a világbajnokság után

„Még néhány nap és minden visszakerül majd a régi kerékvágásba. Senki sem fog emlékezni többé Brazília problémáira és ismét kikerülünk a reflektorfényből” – mondja Roberto Cappelletti atya, szalézi misszionárius, aki a politikai és társadalmi következmények szemszögéből mutatja be a brazil focit.

Köztudott, hogy a foci fogalma Brazíliában mindig összekapcsolódik az élettel, a boldogsággal, az örömmel és az újdonsággal, minden probléma és nehézség ellenére. Például még egy olyan kis csapattal szembeni győzelmet is tűzijátékkal ünnepeltek meg, mint Kamerun. A gyerekek pedig nagyon jók az öröm megélésében. Még nincs meg bennük a felnőttek rosszindulata. Számukra még a válogatott csapat zöld és arany színű mezének látványa is végtelen büszkeség forrása. Bárki, akinek van egy sárga-zöld felsője (még ha nem is a brazil csapat meze), büszkeséggel viseli, akkor is, ha az már kellemetlen szagú a sok napos használat után, vagy minden centijét sár borítja. Ezt jelenti számukra a világbajnokság. Ezen fölül annak is örülnek, hogy ennyi ember látogat el hozzájuk a világ számos országából.

A lakosság egy kis része a világbajnokság előtt és alatta is tiltakozott a nagyszabású építkezésekre kiadott pénzek miatt, mivel

összesen tizenkét stadion épült ebből az alkalomból, ráadásul néhány olyan helyre került, ahol a világbajnokság után nem is fogják tudni használni. Viszont a brazilokat jelenleg még mindig eléggé lekötik a zajló események, ezért eddig még nem került sor egy nagyobb tiltakozó összefogásra. Amikor a brazil csapat játszik, az ország égető problémái egy csapásra szertefoszlanak látszanak. „Miután a németektől elszenvedtük ezt a lesújtó vereséget (ami talán várható volt, de talán nem ilyen mértékben), az emberek minden és mindenki miatt elégedetlenkedni kezdtek, de most már nincs mit tenni. Néhány nap és minden visszakerül majd a régi kerékvágásba. Senki sem fog emlékezni többé Brazília problémáira és ismét kikerülünk a reflektorfényből.” A politikusok továbbra is szép csöndben dúskálhatnak az emberek kárára.

A VB után a világbajnokságra fölvetett hatalmas hitelek mind a szegények vállára nehezdednek majd. Ők fogják megtéríteni a világbajnokságra felelőtlenül kidobott pénzeket. Az üzemanyag ára az égbe szökik majd. Új adókat vetnek ki. A szegények továbbra is szegények maradnak, de a gazdagok csak még jobban meggazdagodnak, mindezt úgy, hogy a szegényeken élösködnek. Az embereknek mostanáig még nem volt erejük, vagy

bátorságuk, hogy leszámoljanak a korrupciós vezetéssel.

Ennek a városnak a két szegénynegyedében, a házikókban és rozoga kunyhókban lakó emberek lehet, hogy nélkülözik még a rizst vagy a babot is, lehet, hogy nincs mit fölvenniük, de olyan nincs, hogy ne lenne egy tévéjük és hozzá egy parabola antennájuk. Ez alap – számukra ez egy presztízskérdés. Aztán pedig kiküldik a gyerekeiket, hogy turkáljanak ennyivalót valamelyik kukából. A város többi részében meglehetősen jó az élet, az emberek többsége közép- vagy felső osztálybeli. Nekik több, mint egy televíziójuk van otthon.

A hatalmas politikai, társadalmi és gazdasági felhang mellett a hasonló sportesemények mindig elsősorban a játékról, az örömről és a szórakozásról szólnak, így hát a Nemzetközi Szalézi Hírügynökség megkeresett néhány szakértőt ebben a témában: megkérdeztek néhány gyermeket Itajaí város oratóriumában.

Szereted a focit? Szoktál játszani?

Joao Pedro: Szeretem, de inkább görkörülni szeretek.

Ketlyn: Igen, szeretek focizni, csak a fiúk nem hagynak.

Ronaldo: Én jól focizok. Nagyon szeretem.

Tudod nézni valahol a mérkőzéseket? Voltál már igazi focimeccsen?

Joao Pedro: Én egy kocsmában nézem a focit, mert a nagymamám tévéje nem működik. Még sosem voltam a Flamengo-i stadionban. De egyszer Neymar ide jött, és láttam kimenni egy hotelből. Vagy legalábbis úgy nézett ki, mint ő.

Ketlyn: Igen, a barátunk, egy atya, megengedi hogy nála nézzük a focit. Azt nem tudom, milyen egy stadion.

Ronaldo: Nem. Nincs áram a házban. A szomszédék rádióját hallgatjuk. Majd akkor fogok elmenni a stadionba, amikor benne leszek a válogatott csapatban!

ANS – Itajaí

Tudj meg még többet a szaléziakról: www.szaleziak.hu

Szalézi Szent Ferenc Gimnázium

Rendhagyó játéknap – Május 17-én, szombaton éjszakába nyúló játéknapot tartottak a Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumban. Elsősorban az iskola diákjait hívták meg, de mások is részt vehettek rajta.

Délután 6 órakor ismerkedős játékokkal kezdtek, utána Andrásfalvy János atya ismertette a további programokat, melyek közül az első az ízletes grill-vacsora volt, majd Don Bosco életével, a szaléziakkal és általános műveltséggel kapcsolatos kérdésekből álló vetélkedőn mérték össze tudásukat a fiatalok.

Az eredményhirdetés után csaknem egy órán keresztül ifjúsági szentségimádás volt a tornateremben; áhitattal és énekekkel köszöntötték az Oltárszentségben jelenlévő Jézust. Közben az animátorok párbeszédéből álló elmélkedéseket tartottak a szeretetről, Isten irgalmáról, s arról, hogyan kell helyesen szeretni.

Amikor elhangzott a bűvös „számháború” szó, egyszeriben mindenki fölbolydult, villogtatta zseblámpáját, úgy kellett még egy kis türelmet kérni, hogy elmagyarázhassák a játékot, ugyanis volt egy érdekes kerettörténete is.

Az idő gyorsan elszállt, mire a számháború befejeződött, már éjjel 11-et ütött az óra és a lelkes fiataloknak a rendhagyó játéknapot is be kellett rekeszteni. Sokan adták tudtul a szervezőknek, hogy akár hetente szívesen részt vennének egy-egy ilyen alkalmon.

Barta Tamás, Fekete Csaba

Avilai Nagy Szent Teréz Plébánia

Szalézi Nyári Oratórium a plébánián – „Mert az idő élet. Az élet pedig a szí-

Felavatták a Falka József teret Mogyoródon

Falka József szalézi szerzetes papról nevezték el a templom előtti teret Mogyoródon. Az ünnepélyes megáldáson Varga Zoltán piarista szerzetes, a község szülőtte, aki jól ismerte Falka atyát, emlékeztette az ünneplőket, hogy a szalézi szerzetes a rendek feloszlátása után illegalitásba szökött Mogyoródon. Szavai szerint példája nemeslelkűségre, az egyenes, megalkuvást nem ismerő jellemre tanít.

Varga Zoltán piarista így emlékezett Falka Józsefekre:

„Soha nem kereste a kompromisszumot a hazugsággal, az istentagadással; életáldozatában föl vállalta a papi szolgálatából adódó száműzetést, a mellőzöttséget – zokszó nélkül. Éveken át a templom csendes magányában bemutatott szentmiséi az Istennel való találkozás golgotai keresztútjának állomásai voltak. Csendes, hitvalló, mégis az evangéliumot örvendezve hirdető szalézi élete mindenki számára követendő példa.” www.szentmihaly.eu

ALBERTFALVA

Vidámság Napja – Idén május 31-én, szombaton rendezték meg a hagyományos Vidámság Napját Albertfalván, a Don Bosco Katolikus Általános Iskolában. A nap aszfaltrajzzal és kerékpáros ügyességi versennyel kezdődött, majd az iskola diákjai musical és néptánc bemutatásával szórakoztatták az egybegyűlteket. A legnépszerűbb program az animátorok által vezetett Bazárjáték volt, ahol a játékok és versenyek során szerzett fabatkákat könyvekre, kártyákra, kisautókra, babákra és egyéb „kincsekre” lehetett beváltani. A déli imát Hollai Antal atya, az albertfalvi Szent Mihály Plébánia plébánosa vezette, ahol tiszteletét tette Verbényi István atya, az iskola alapítója is. Mindenki nagy érdeklődéssel várta a tanár-diák focimeccset, ahol idén is a tanárok győztek. Volt még röplabda bajnokság, bográcsozás, jótékonyági büfé, iskolai foci kupadöntő.

A program az iskola udvarán megtartott tábori misével zárult, amit Ábrahám Béla

tartományfőnök mutatott be.

Lóth Pálné Irén SC

Albertfalva — Vidámság Napja

vünkben lakik.” – Mint tavaly, idén is mindannyian nagyon vártuk a plébániai napközi oratóriumot. Idén *Michael Ende* „Momo” című könyve köré építettük a táborunkat. Június 16-án kezdődött az első hét, a második hét rögtön utána, június 25-én. Mind a két héten 100-110 gyerek töltötte be vidámsággal plébániát. Összesen 130-an voltunk, az aminátorokkal, a jelöltekkel, segítőkkel és felnőttekkel együtt, akiknek külön hálaival tartozunk.

A gyerekeket csapatokba osztottuk kor szerint, hogy jobban megismerjék egymást, és hogy beszélgethessünk velük a napi témáról. Megtanítottuk az animátorok által írt tábori himnuszunkat, amit a gyerekek egész tábor alatt dúdoltak. Sokat táncoltunk, énekeltünk és imádkoztunk. Minden reggel egy jelenettel kezdtük a napot, hogy mindenki megtudja, ki is az a Momo, és hogy a „szürke urak” miért akarják ellopni az időt a kislánytól. Gimnáziumi tanáraink is segítettek, érdekes előadásokat, versenyeket tartottak. Kirándulni a Martonyiban lévő pálos korostorhoz mentünk, ahol a gyerekeknek útközben kalandos feladatokat teljesítve az idővirág szirmait kellett összeszedni, hogy segítsenek Momónak. A barcikai Csónakázó-tóhoz is kimentünk csónakázni, a játszótérre pedig játszani. Visszafelé csoportokban sokféle állomáson időt kellett gyűjtenünk.

A második héten Pipó Józsi bácsi kápráztatott el kicsit és nagyot bűvész mutatványaiával. Volt még gólyalábazás, kézműves foglalkozások, néptánc tanulás, fagyizás és számtalan apró játék. Bár minden ifjú segítő reggel 7-re jött, az étkeztető stáb, vagyis a felnőttek, már reggel 6-kor nekiálltak kenyeret kenni és teríteni, hogy a gyerekek zavartalanul játszhassanak. Az animátorok és a nagyobbak esténként 8-9 óráig is röpztek a

Kazincbarcika, Szalézi Szent Ferenc Gimnázium — A játéknapp résztvevői

Kazincbarcika — Nyári oratórium a Don Bosco Iskolában

hátsó udvaron.

Utolsó nap fáradt, de örömteli arccal készültünk a záró műsorra, hogy megmutassuk, mit tudunk. Eljött a búcsúzás pillanata is. Mindenki szomorúan, mégis boldogan hagyta el a plébániát, emlékezve rá, hogy milyen jó volt az együtt töltött két hét.

Kerekes Anna

Don Bosco Iskola

A Don Bosco Oratórium nyári tábora

2014. – A tábor mottójának az „Az, ami boldoggá tesz” gondolatot választottuk. A táborozók összetétele nagyon heterogén volt: évközi oratoristák, gyerekek Miskolcra, Teréz anya nővéreitől, lakásotthonosok Kurityánból, városi és város környéki ovisok, kis és nagy iskolások, visszatérők és új érdeklődők. A létszámot korlátoznunk kellett, így 42 gyermek és 15 segítő tevékenykedett naponta az öt nap alatt, mert sajnos csak egy hetes volt a tábor.

Az isteni ajándékkal kapott csodálatos időjárás lehetővé tette, hogy minden be tervezett programot sikerült megvalósítsunk. A reggeleket énekek tanulásával és gyakorlásával kezdtük. Himnuszunk szövegét és zenéjét Maloványi László szerzte: „Mindig nézz az ég felé”. Az evangéliumból vett részleteket rajzfilm formájában mutattuk be, kis útmutatást adva, amit a csoportokban dolgoztak fel. A közösségi percek, a napvégi rövid gondolatok hitbéli tanulságtételekről szóltak. Az első és utolsó napon volt szentmise is. Sokféle elfoglaltsággal szórakoztattuk táborozóinkat: volt kézműves foglalko-

Kazincbarcika — Nyári oratórium a plébánián

Kazinbarcika — Bográcsolás a nyári gyakorlat végén

zás, csoport műhely, sportvetélkedők, sorversenyek, páros játékok, játéktanulás, Pipó József budapesti bűvész bemutatója és bűvészműtávjának betanítása, gyakorlatúra a várdombi rétekre számháborúzással és közös bansolás a plébániai táborozókkal. Az Avilai Szent Teréz templom megismertetése, táncos multság Szekeres Péterrel, táncmulattal egybekötve, és bemutatkoztak a cserkészek is. Bízunk az Úrban és bevállaltuk a tiszaujvárosi strandolást a gyermekek nagy öröme. Egész héten erre a napra készültünk a legizgatottabban. Pizzával és fagyival is megleptük őket. Jó volt látni az elégedett, boldog arcokat.

Az utolsó napon záró bulit rendeztünk tombolával, kiosztottuk az ajándékokat, levetítettük a tábor képeit, elfogyasztottuk a szülők által hozott finomságokat és sokat bansoltunk.

Fodorné Boza Éva

Bográcsolás és szalonnasütés – A nyári gyakorlat vége felé közeledve diákjaink engedélyt kaptak egy kis „lazulásra”, ami bográcsolás és szalonnasütés formájában nyilvánult meg. Hála Istennek, mindig jó időt fogtunk ki, és a hangulat is remek volt. Nagyon sokat nevtünk, no meg ugrattuk is egymást bőségesen. A július 4-i bográcsolás mesterszakácsa Tóbiás Marci volt, főztjét leginkább az dicséri, hogy egy kanállal sem maradt belőle.

A fodrász tanulókhoz más osztályból is csatlakoztak. Itt már bőven volt zenei aláfestés, és majdhogynem táncra is perdültünk.

A július 14-i szalonnasütést majdnem elmosta az eső, de a vidámság itt is általános volt. Leginkább azok örültek, akiknek mindössze két napjuk volt hátra. Ezek a rövid összejövetel ugyanakkor azt is szolgálták, hogy jobban megismerjük egymást, és az oldott beszélgetések

ben közelebb kerülünk egymáshoz.

A herbolyai szalonnasütésünk idején nem igazán volt hozzánk kegyes az Ég. Sokan el is bátortalanodtak a sötét felhők láttán, de pont a legkisebbek bíztak a legjobban. Ha nem is sokan, de annál nagyobb kedvvel vettünk részt ezen a programon, a rögtönzött szalonnasütő helyünkön. Szívderítő látvány volt nézni a gyerekeket, hogy milyen egyszerű módon, és milyen önfeledten játszottak.

P. Márkus Zoltán SDB

PÉLIFÖLDSZENTKERESZT

Esős búcsú – Május második hétvégéjén tartották idén a hagyományos Mária-búcsút Péliföldszentkereszten. A búcsúi szentmisét Beer Miklós váci megyéspüspök mutatta be. Szombaton, május 10-én

Péliföldszentkereszt — Májusi búcsú

még minden tökéletesnek ígérkezett: a verőfényes napsütést néhány kis felső zavarta csupán, az előesti szentmisét Havasi József atya, korábbi tartományfőnök mutatta be a lourdes-i barlang előtti szabadtéri oltárnál.

Május 11-én borongós idő köszöntötte a búcsúra igyekvőket és az egész éjjel kitartó eső felázta a talajt, ezért a szaléziak úgy döntöttek, hogy a szentmisét mégsem szabadtéren tartják. Mivel a kegytemplom a felújítási munkálatok miatt nem használható, ezért a Don Bosco ház földszintjén kialakított szűk-ség-kápolnában zajlott a szentmise, a rendház és a Don Bosco ház közötti udvart pedig alkalmassá tették a hívek számára: sátrakat emeltek, alájuk padokat és székeket helyeztek. Hangszórók segítségével így a szentmisét kintről is követhették azok, akik már nem fértek be a kápolnába.

Beer Miklós püspök többek között a Jó Pásztorról is beszélt, aki Ferenc pápa nyomán „bárányszagú” kell hogy legyen, de valójában akkor mutatott példát saját „jópásztori” mivoltáról, amikor a szentmise végén találkozott a hívekkel, hosszasan üdvözölte őket, megáldotta a gyerekeket, köszöntötte az ismerősöket.

Erre az alkalomra a munkálatok ellenére hozzáférhetővé tették a kegyoltárt, amelyet a hívek virággal árasztottak el.

A péliföldszentkereszti májusi búcsú évről évre népszerűbb. A csodálatos, érintetlen természeti környezet nagy vonzerőt jelent a családok számára, és hogy igazán színvonalas programokon is részt vehetnek a kirándulással mellett, arról a Nyiss Ránk fesztivál szervezői gondoskodnak. Idén talán a legszimpatikusabb újdonság a két kisvonat volt, amelyek fáradhatatlanul hozták-vitték a látogatókat Nyergesújfalu és Péliföldszentkereszt között, a gyermekek nagy öröme.

Szombaton Rúzsa Magdi remek koncertje, majd a Budapest Bár zenekar szórákozta az ide érkezőket. Vasárnap a délelőtti programok zavartalanul folytak, de sajnos csak kora délutánig tartott ki az esőmentes idő. A Kalácsa már csendes esőben játszott, míg a Magyarock Dal-színház igazi pincészházi előadást varázsolt a kitartó nézőknek szakadó esőben – az újonnan kialakított pincében. Aki mindezek ellenére kitartott, most is jól érezte magát.

Lengyel Erzsébet

NYERGESÚJFALU

Nemzeti összetartozás napja – Magyarországon 2014. június 4-én negyedik alkalommal emlékeztek meg a trianoni békeszerződés aláírásához kötődően a nemzeti összetartozás napjáról. A megemlékezést a Szalézi-Irinyi Középiskolá-

Nyergesújfalu — Nyári napközi oratórium

ban a kazincbarcikai Don Bosco Iskola diákjainak képviselői tették emlékezetesebbé.

A diákok az iskola tornatermében gyűltek össze a bő egyórás programra. Ahogy Lux Ambrus igazgató bevezetőjében megfogalmazta, mindnyájunknak szüksége van egymásra, az összefogásra. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha ismerjük és el is tudjuk fogadni, sőt tisztelni is tudjuk a másikat.

Ezután a kazincbarcikai Don Bosco Iskola igazgatója, Kővári László, hittan tanára, valamint hét diákja mutatta be iskolájukat vetített képes beszámoló és színes, énekes-verses produkciókon keresztül. Megtudtuk, hogy az ott tanuló fiatalok zöme cigány származású, hogy több szakma közül választhatnak és a sikeres szakmai vizsga után két évig a Szalézi Művek Kft.-nél dolgozhatnak. Ezt a lehetőséget ők „inkubátornak” nevezik, hi-

szén az ott töltött idő alatt a fiatalok felnőtt felügyelet mellett szerezhetnek szakmai gyakorlatot. Külön meglepetésként a barcikai Kuru Tünde Viktória 10.D osztályos tanuló egy saját készítésű rajzot adott át a nyergesújfalui iskolánknak, amely a testvériskolai kapcsolatukat jeleníti meg.

szalezi-irinyi.hu

Nagy utazás Atlantiszba – A Szalézi-Irinyi Középkiskola oratóriumának nyári napközi tábortát nem csak a helybéli, hanem a környék falvainak gyermekei is nagyon várják. Hétfőként több, mint kétszáz lelkes gyermek érkezik meg, hogy a közel ötven animátorral töltsenek egy újabb önfeladati, vidám, élményekben gazdag hetet.

Az animációs csoport minden nap többször színpadra lépett, hogy egy-egy rövid jelenettel illusztrálják a tábor témáját:

egy nagy utazást téren és időn át Atlantiszba, ráadásul Sándor Istvánnal!

A reggeli ima után a csapatok rögtön bele is vetették magukat a munkába: csapatászlót festettek, táborhymnuszt tanultak és rímeket rakosgattak, melyekből aztán csapatinduló lett. A délelőtti műhelyek közül mindenki maga választhatott: volt foci, kosárlabda, tánc, buns, kézműveskedés és más érdekes elfoglaltság. A gyerekek lelkesen vettek részt a nagy közös játékokban, a napokat sok vetélkedő és tánc fűszerezte.

A változékony idő ellenére reggelente a gyerekek vidáman, újult energiával érkeztek. Gyakorolták a táborhymnuszt és az új bunsok mozdulataiból is egyre többet sikerült megjegyezni. Sorversenyek, „egy perc és nyersz”, labdajátékok és ügyességi feladatok segítségével szerezhetek sok-sok pontot csapataiknak.

Minden héten volt egy-egy kirándulás: első héten kigyalogoltak Péli-földszentkeresztre, hogy egy élménydús napot töltsenek el az ország többi szalézi táborozójával, a második héten a közeli Lábatlanra már buszokkal mentek. Itt számháború és pontgyűjtő bazarjáték várt a gyerekekre.

Mindenki izgatottan leste az időjárás-előrejelzést, várva a csütörtöki strandnapot. Első héten a tábor vezetői nem akartak kockáztatni, így a tatabányai Gyémánt Fürdőt vették célba, míg a második héten már a jól ismert szőnyi WF Szabadidőparkban töltötték a napot.

A tábor végén a nagyszabású gálán estébe nyúlóan követték egymást a tarka műsorszámok és a véget érni nem akaró bansolás és búcsúzkodás.

Nyergesújfalu — Nemzeti összetartozás napja a kazincbarcikai vendégekkel

A tábor idején a napok eseményeit élő adásban lehetett követni az interneten, így a hálás szülők otthonról is láthatták, hogy csemetéik mivel töltik az időt.

PESTHIDEGKÚT

Mazzarello Máriát ünnepeltük – A magyarországi Don Bosco Nővérek május 17-én Pesthidegkútra hívták a Szalézi Család tagjait, ahol szentmisével és játékos, vidám nappal emlékeztek meg rendjük társalapítójáról, Mazzarello Szent Mária Dominikáról.

Az ünnep szentmisével kezdődött, amelyet Ábrahám Béla szalézi tartományfőnök mutat be a nővérek pesthidegkúti oratóriumának udvarán. Közvetlen hangvételű szentbeszédében felidézte Mazzarello Mária gyermekkorát és elköteleződését.

A szentmise után virággal és rövid műsorral köszöntötték a nővéreket az óvodások, majd gulyás ebéd, végül vidám délután következett bansolással, akadályversennyel, focibajnoksággal.

A közös ünneplésen jelen voltak szinte minden szalézi ház képviselői – szaléziak, fiatalok és szalézi munkatársak, animátorok, eljöttek az óvodások szüleikkel és az óvónénik, valamint sok lelkes család, akik az ünnepség megszervezésében segítettek a nővéreknek.

A boldogság TŐLED függ! – Idén június 16-án vette kezdetét Pesthidegkúton a kéthetes oratóriumi tábor, amit már mindenki nagyon várt. A tábor témája a „*Boldogság tőled függ*” volt. Minden reggel megnéztünk egy részletet a *Pollyanna* című filmből, amit aztán a kiscsoportok megbeszéltek. Minden napnak volt egy külön témája a film alapján, pl.: öröm, játék, segíteni másoknak, hűség, keresni a jót másokban, amit kiscsoportokban lehetett megbeszélni. Idén is volt kézműves foglalkozás és közös já-

Pesthidegkút — Mazzarello Mária ünnep

ték. A szabadidőben a tánc sem maradt el, amit sokan nagyon élveztek, illetve nagyon jó hangulatot varázsolt körénk, hogy egész nap szólt a zene. Az első héten volt „indián nap” is, amikor minden csoportnak sátrat kellett készítenie, arcot festenie, illetve táncot, játékot, indulót kellett kitalálnia. Természetesen a sportnap sem maradhatott el, és bár az eső elmosta, de végül egy másik nap be tudtuk fejezni.

A második héten a programba belekerült egy újdonság: a szakkör. Minden gyerekeknek kellett választania egy szakkört, amit az animátorok vezettek és felkészítették a gyerekeket egy előadásra, amit pénteken, a gálán mutathattak be. Többek közt volt poharas, néptánc, modern tánc, média, színjáték és sok más érdekes szakkör. Természetesen idén sem maradhatott el a kirándulás Péli földszentkeresztre, ahol öt oratórium találkozott és közel ezer táborozó vehetett részt együtt a programokon. A tábor egy gála zárta, ahol a szülők megnézheték gyerekeik előadásait. A

második hét végére mindenki kellemesen elfáradt, de új lelki élményekkel, barátságokkal és sok szép emlékekkel térhettek haza. Persze ahhoz, hogy ilyen jól sikerüljön egy tábor, sok háttérmunka kellett. A sok felejthetetlen élmény átadásában nagy része volt Éva nővérnek, Balázs atyának, az animátoroknak és minden segítőnek. Köszönjük

PÉCS

Mégis sikerült! – Ori-tábort az idén telephely hiányában nem sikerült szerveznünk, de amikor a Püspökség pályázatot hirdetett ingyen szállásra a birtokában lévő ifjúsági házaiban, megpályáztuk. Meg is kaptuk az Orfűn lévő szálláshelyet 25 fő részére. Mivel több volt a hely, mint a jelentkező, meghívtunk öt állami gondozásban lévő, de nevelőszülőknél élő gyereket is. Ellátásunkat a Karitás Erzsébet utalványokkal támogatta. Táborunknak a „*Szeressük egymást gyerekek*” címet adtuk és foglalkozásainkat a Szentlélek ajándékaira építettük. Annak

Pesthidegkút — Nyári napközi oratórium

ellenére, hogy az időjárás nem kedvezett, egy napon tudtunk fürödni, kétszer kaja-kozni. Megnéztük az abaligeti cseppkő-barlangot, felgyalogoltunk a kilátóhoz voltunk egy lovas tanyán, volt rajz verseny, ügyességi sorverseny és kézműves foglalkozások is. Egy napra Szikszay Éva néni munkatársunk is eljött, hogy gyöngyfűzést tanítson. Az udvar, bár nem foci pályának volt kiképezve, mégis, szinte egész nap lehetett rúgni a labdát. Pénteken tábortűz mellett köszöntük meg a Jóistennek, hogy ismét együtt lehetünk. Közösén kiértékeljük a tábort, és senki sem maradt ajándék nélkül.

Az ízletes ételeinkről most is munkatársunk, Bartoné Klári néni gondoskodott, a játékok szervezésében, vezetésében Gelencsérné Panni néni, Jovánovics István és Thurzó Bence, korábbi táboraink középiskolás résztvevője jeleskedett, a fürdő napon Sterner Dániel egyetemi hallgató volt segítségünkre. Mindnyájuknak megköszöntük áldozatos, önkéntes munkáját.

Szombaton csak a csomagolásra, takarításra, búcsúzkodásra maradt idő. Valószínűleg ez volt az utolsó ilyen táborunk, de reménykedünk, hogy előbb-utóbb ismét lesz „szállásunk” és lesznek fiatal, lelkes segítők is. Isten adja, hogy úgy legyen!

Mezey Klára

EGER

Nyári oratórium – Idén nyáron a hagyományos egri oratórium egy életre szóló kalandra hívta a gyerekeket. Megtapasztalhattuk a családi élet szépségeit és feladatait is. Mezőkövesden „ottalvós” tábor formájában négy héten át a különböző heteken különböző korosztályú gyerekekkel tölthettünk el Don Bosco pedagógiáját követve emlékezetes napokat. Közösén játszottunk, közösén készítettük az ételeket, imádkoztunk és kirándultunk. A központi témánk a hála volt, hogy elmélyíthessük, hogyan tudunk köszönetet mondani az életünkben Istennek és az embertársainknak is. A családi légkör alapköve Elvi nővér és Ági nővér mellett a szintén fáradhatatlan Fülöp atya volt. Az animátorok segítségére voltak még a táborunkban gyakorlati szolgálatot teljesítő kispapok is. A gyerkőcök legmeghatározóbb élményei közé tartozott a poroszlói Öko-centrumban tett látogatás és a gyöngyösi állatkertben a kis oroszlanok simogatása. Napjainkat a gyerekekkel közösén átélt szentmisék koronázták meg. Évről-évre megpróbálunk szeretetet és örömet belopni a gyermekek szívébe és egy életre szóló élmény, hogy idén a tiszta szívből jövő hála nevelést ilyen intenzív és meghitt családi közegben tehetjük.

Domán Vivien

Sisakon vendégeskedtek a szombathelyi szaléziak

SZOMBATHELY

Szent Kvirin püspök városában jártunk

– Miután búcsúja alkalmán egy felettebb nagy tetszéssel fogadott színdarabban először (és nem utoljára) vittük színre oratoristáinkkal templomunk vértanú pártfogója, Szent Kvirin püspök életét, majd a vasárnapi búcsúban egész napon át ünnepeltük szentünket, június 4-én, szerdán, vértanúsága emléknapján kisbusznyi templomtanács-képviselői csoporttal egykori működési helyszínére, a horvátországi Sziszekre (Sisak) látogattunk, az ottani püspöki város búcsújára. Hosszú összefonódás ez, de az idén jelentős új elemekkel bővül: egyrészt a helyi templom az idei ünnep keretében kapta meg a „basilica minor” címet, másrészt végre küszöbön áll a városnak

Szombathellyel megvalósuló testvérvárosi kapcsolatkötése! Mivel nyári táboraink elmúltával várhatóan a Savaria Karneválon immár tágasabb érdeklődés mellett is előadhatjuk a színdarabot, úgy gondolom, hozzáteszük a magunkét az egyik kezdeti célkitűzéshez: a bátor vértanú főpásztor, Szent Kvirin elhalványuló tiszteletét feleleszteni! A szikrázó nap a találkozások és kapcsolaterősítések keretében zajlott: hiszen mind a helyi plébános, mind a helyi püspök és papság szinte szaléziás szívéllyel vett körül minket. Rövid városnézés után élményekkel megpakolva tértünk haza, és folytattuk a nyári tábor heteire való intenzív készülődést.

P. Csány Péter SDB

Eger — Mezőkövesden táboroztak az egri gyerekek

ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉS A KAZINCBARCIKAI DON BOSCO ISKOLÁBAN

Az Európai Unió és a Magyar állam támogatásával kezdődött meg a kazincbarcikai Don Bosco Iskola és a József-ház épületének energetikai korszerűsítése. A projekt célja a megújuló energiaforrásokból termelt energia részarányának növelése, az energiatakarékosság elősegítése, a környezet károsításának csökkentése, a fenntartható fejlődés előmozdítása, valamint az épületek fenntartási költségeinek jelentős csökkentése.

Az intézmény elsősorban szakmai képzést kínál diákjai részére. Ezenkívül a következő iskolatípusokban tanulhatnak a fiatalok: általános iskola (felső tagozat), szakközépiskola és gimnázium. Az iskola különös figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű illetve mélyszegény környezetből érkező fiatalok integrálására. Olyan szakmai tudást igyekszik adni, amely a munkaerő piacon versenyképessé teszi a fiatalokat.

A Don Bosco Iskola főépülete mintegy negyven éve épült, több épületszárnyból álló lapos tetős épület. A projekt során a külső falazatok és a lapos tető utólagos hőszigetelése, és az érvényes hőtechnikai előírásoknak meg nem felelő nyílászárók cseréje történik meg. A fűtéskorszerűsítés keretében a hőleadókat termosztatikus szelepekkel látják el. A saját villamosenergia-fogyasztás részbeni fedezésére napelemes kiserőmű telepítésére kerül sor.

A József-házban az intézmény tanműhelyei találhatóak. Itt a homlokzati falak és tető utólagos hőszigetelésére és a homlokzati nyílászárók cseréjére kerül sor. A meglévő, rossz hatásfokú fűtési és melegvíz ellátó rendszert korszerű rendszerre cserélik. Az elavult gázkazánt kondenzációs gázkazánnal váltják ki, valamint termosztatikus szeleppel ellátott korszerű hőleadók, illetve indirekt fűtésű használati melegvíz tároló kerül beépítésére. A tetőre a saját villamosenergia-fogyasztás részbeni fedezésére napelemes kiserőmű telepítésére kerül sor.

A projekt megvalósítása révén 1 393 GJ/év primerenergia-megtakarítás, és 95,6 t/év üvegház hatású gáz kibocsátás-csökkenés jelentkezik, míg a megújuló energia felhasználás növekedése 53,5 GJ/év lesz, ami az összes energiaköltség mintegy 7,9 millió Ft/év értékű csökkenését eredményezi.

A „Don Bosco Általános Iskola, Szakiskola, Középiskola és Kollégium (Kazincbarcika, Május 1. út 11.) és József-ház (Kazincbarcika, Illyés Gy. u. 3.) energia megtakarítást eredményező felújítási munkái” című, KEOP-4.10.0/E/12-2014-0057 számú projekt az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Programja keretében, az Európai Unió és a Magyar Állam támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A bruttó 152.705.116 Ft költségű projekthez 137.281.899 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert el az intézmény. A beruházás legkésőbb 2014. december végére elkészül.

Don Bosco Iskola

3700 Kazincbarcika, Május 1. út. 11.

E-mail: donbosco.szakiskola@upcmail.hu

www.don-bosco.sulinet.hu

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

Fenyvessy Lajos
szalézi munkatárs
1944–2014

Egyik legrégebbi szalézi munkatárstól búcsúzunk Fenyvesi Lajos személyében. A szaléziakkal és Don Boscóval még Peisch Ferenc atya ismertette Őt meg, aki a szétszórattás idején rendszeresen mutatott be szentmisét Dunakeszin, ahol Lajos született és élt.

Csendes, halkszavú, imádságos ember volt. Teológiai tanulmányait nem fejezhette be. Amikor lehetősége nyílt rá, elvégezte a hitoktatói tanfolyamot, hitoktatót, majd sekrestyés és minden lett. Mindig az Úr szolgálatára vágyott, egyházközségében, a Dunakeszi-Gyártelep Jézus Szíve Plébánián akolitusként szolgált.

Ő volt az a munkatárs, aki 1980-tól minden munkatársi lelkigyakorlaton részt vett. Ő volt az, aki mindig elsőként jelentkezett a lelkigyakorlatra. Idén is, Ő jelentkezett elsőnek, ezekkel a szavakkal: „Szeretnék ott lenni a lelkigyakorlaton. Ha elhelyezési probléma lenne, jó nekem egy folyosó sarkában is, csak ott lehessenek.”

Nagyon szerette Péli főldszentkeresztet. Sokszor mondta, hogy ott egy évre kap újra erőt. Korán kelt a lelkigyakorlatok alkalmával, s első útja a templomba, majd a lourdes-i Szűzanyához és a Kálváriára vezetett.

Mivel Dunakeszin nincs munkatársi csoport, az újpest-megyeri csoporthoz csatlakozott. Július 9-én még mondta a Mária-rádióban a zsolozsmát, de 10-én már nem nyitotta ki a templomot. Testvérével elmentek a lakására, ahol holtan találták.

A Szűzanya vezessen az égi utakon!
Imádkozz a szaléziakért!

 *Lytton Quadros
pappá szentelése*

 **Oratóriumok
találkozója
Pélföldszentkereszten**

Kiadja a Don Bosco Szalézi Társasága 4700 példányban, belső terjesztésre. Felelős kiadó: Depaula Flavio és Vitális Gábor

Cím: 1032 Budapest, Bécsi út 173.; telefon: (1) 453 22 77; e-mail: sdbung@mailbox.hu; honlap: www.szaleziaik.hu

Szerkesztő: Lengyel Erzsébet SC; e-mail: le@szaleziaik.hu; lektor: P. Ábrahám Béla SDB

Tördelés és nyomdai előkészítés TipoMix Bohner Ferenc

A címlapon: A nyergesújfalu nyári napközi oratórium résztvevői

Készült a Szalézi Művek Kft. kazincbarcikai nyomdájában; felelős vezető: Kőszeghy Balázs +36 20 406 9340

A szerkesztőség minden esetben fenntartja a beérkezett hírek, tudósítások, cikkek szerkesztésének, valamint a beküldött anyag meg nem jelentetésének jogát.